

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ S.A.
W 2011 R.**

Warszawa, dnia 5 marca 2012 r.

SPIS TREŚCI

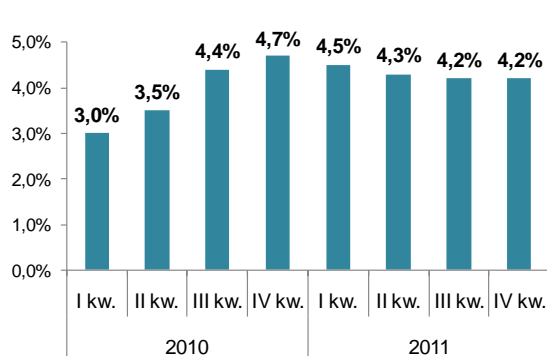
SPIS TREŚCI	2
1. WARUNKI ZEWNĘTRZNE FUNKCJONOWANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	3
1.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	3
1.2. WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO	4
1.3. KONIUNKTURA GIEŁDOWA I INWESTYCYJNA.....	6
2. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A. I METODY KONSOLIDACJI SPRAWOZDANIA	8
3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BGŻ S.A. W 2011 R.	8
4. WŁADZE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	9
5. ZEWNĘTRZNE OCENY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	10
5.1. RATINGI.....	10
6. STRUKTURA AKCJONARIATU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	10
6.1. PIERWSZA OFERTA PUBLICZNA AKCJI BANKU	10
6.2. NIEODPŁATNE ZBYWANIE AKCJI NALEŻĄCYCH DO SKARBU PAŃSTWA NA RZECZ PRACOWNIKÓW	10
7. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	11
7.1. SYTUACJA FINANSOWA W 2011 R. W PORÓWNANIU 2010 R.	11
8. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ W 2011 R.	20
8.1. KANAŁY DYSTRYBUCJI	20
8.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA	22
8.3. USŁUGI MAKLERSKIE ORAZ DYSTRYBUCJA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA TFI.....	24
8.4. BANKOWOŚĆ INSTYTUCJONALNA	25
8.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU PIENIĘŻNYM I WALUTOWYM	30
8.6. WSPÓŁPRACA Z BANKAMI I INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI	32
8.7. PRZECIĘTNE PODSTAWOWE STOPY PROCENTOWE STOSOWANE W CIĄGU ROKU OBROTOWEGO	33
8.8. ORGANIZACJA I KADRY	33
8.9. INFORMATYKA	35
9. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.	36
9.1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	36
9.2. BGŻ LEASING SP. Z O.O.	37
10. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM.....	37
10.1. RYZYKO KREDYTOWE	37
10.2. RYZYKO FINANSOWE.....	39
10.3. RYZYKO OPERACYJNE	42
10.4. RYZYKO PRAWNE	43
11. INFORMACJA O AUDYTORZE	44
12. RAPORT ZE STOSOWANIA ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W 2011 ROKU PRZEZ BANK GOSPODARKI ŻYwnościowej S.A.	44
13. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU	49
14. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.....	50
15. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSU GRUPY	51

1. WARUNKI ZEWNĘTRZNE FUNKCJONOWANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

1.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

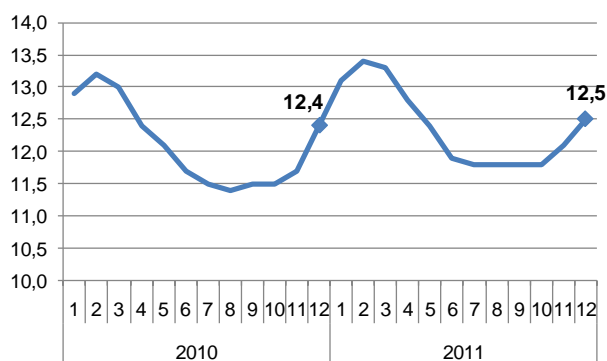
W 2011 r. Polska utrzymała wysoką na tle innych państw UE dynamikę wzrostu gospodarczego (4,3% r/r wg danych wstępnych wobec 3,9% r/r w 2010 r.). Motorem wzrostu PKB były rosnące nakłady brutto na środki trwałe (wzrost na poziomie 8,7% r/r wobec spadku w wysokości 0,2% r/r w 2010 r.). Szczególną rolę odegrały tu publiczne inwestycje infrastrukturalne, choć sukcesywnie wyraźnemu przyspieszeniu ulegały też inwestycje prywatne. Jednak istotny wzrost niepewności związany z narastaniem problemów fiskalnych w strefie euro, negatywnie wpłynął na koniunkturę gospodarczą w II połowie roku. Wyraźnemu osłabieniu uległa dynamika spożycia indywidualnego (dynamika tej kategorii obniżyła się z 3,7% r/r w I kwartale do około 2,2% r/r w IV kwartale). Z drugiej strony na skutek deprecjacji waluty krajowej, odnotowano znaczne zwiększenie kontrybucji handlu zagranicznego do PKB. Było to związane ze spadkiem popytu na towary importowane oraz utrzymaniem stosunkowo wysokiej dynamiki eksportu (efekt pogarszającej się koniunktury wśród głównych partnerów handlowych Polski został zneutralizowany poprzez osłabienie złotego).

Wykres 1. Wzrost PKB (r/r)

Źródło: GUS, szacunki własne

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Relatywnie wysokie tempo wzrostu gospodarczego nie zapobiegło jednak pogorszeniu sytuacji na krajowym rynku pracy. W całym 2011 r. stopa bezrobocia wyniosła przeciętnie 12,4% (wobec 12,1% w roku poprzednim). Jednocześnie obniżyła się dynamika przeciętnego realnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (do 0,7% r/r w 2011 r. z 1,0% r/r w 2010 r.). Poprawa opłacalności eksportu nie zdołała natomiast utrzymać dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu na poziomie z 2010 r. (dynamika średnioroczna spadła z 9,0% r/r w 2010 r. do 6,8% r/r w 2011 r.).

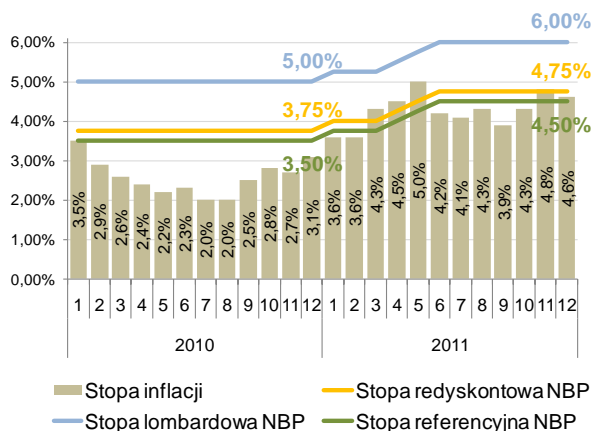
Oslabienie złotego oraz silny wzrost cen paliw, a także zmiany cen regulowanych wobec relatywnie silnego popytu wewnętrznego wpłynęły na istotny wzrost inflacji w 2011 r. Najwyższy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym miał miejsce w maju i wyniósł 5% (tj. dwukrotnie więcej niż wynosi cel inflacyjny Rady Polityki Pieniężnej). W ujęciu średniorocznym inflacja ukształtowała się na poziomie 4,3%, wobec 2,6% w 2010 r.

Silny wzrost cen konsumpcyjnych w połączeniu ze wzrostem inflacji bazowej skłoniły RPP do czterech podwyżek stóp procentowych, po 25 punktów bazowych każda (w styczniu, kwietniu, maju i czerwcu). Stopa referencyjna wzrosła z 3,50% do 4,50%, natomiast stopa redyskonta weksli – od której wysokości uzależnione jest oprocentowanie kredytów preferencyjnych dla rolnictwa – wzrosła do 4,75%.

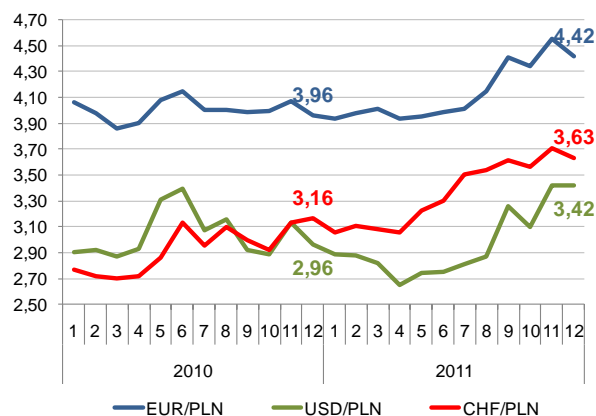
Narastanie problemów związanych z nadmiernym zadłużeniem niektórych krajów strefy euro oraz wynikających z tego zagrożeń dla europejskiego sektora bankowego doprowadziło do silnego odpływu kapitału z rynków europejskich, w tym szczególnie z rynków Europy Środkowo-Wschodniej. Zaowocowało to skokowym osłabieniem złotego wobec walut głównych gospodarek. Jednocześnie doszło do silnej aprecjacji amerykańskiej waluty względem euro, co spotęgowało osłabienie złotego wobec dolara. Deprecjacje złotego względem franka szwajcarskiego ograniczyło natomiast

wprowadzenie minimalnego akceptowalnego poziomu kursu EUR/CHF przez Szwajcarski Bank Narodowy.

Wykres 3. Inflacja i stopy procentowe

Wykres 4. Kurs PLN

Źródło: GUS i NBP

1.2. WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO

Według danych opublikowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: „KNF”), w 2011 r. zysk polskiego sektora bankowego wzrósł o 37,5% r/r i osiągnął rekordowy w historii poziom 15,7 mld PLN (w porównaniu z 11,4 mld PLN w 2010 r.). Głównymi czynnikami wzrostu zysku netto sektora był wzrost wyniku z tytułu odsetek (o 13,1% r/r), a także spadek ujemnego salda odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (o 29,5% r/r). Spadek salda odpisów był przede wszystkim konsekwencją zahamowania procesu pogarszania się jakości kredytów konsumpcyjnych. Wzrost wyniku z tytułu odsetek należy natomiast wiązać m.in. z rozwojem akcji kredytowej (w szczególności w segmentach kredytów mieszkaniowych i kredytów dla przedsiębiorstw) oraz poprawą marż depozytowych. Fundusze własne krajowego sektora bankowego (uwzględniane przy wyliczaniu współczynnika wypłacalności) wzrosły w 2011 r. o 10,2% r/r do 110,9 mld zł. Natomiast ogólny wymóg kapitałowy – ze względu na rozwój akcji kredytowej i osłabienie złotego – zwiększył się o 16,2% r/r do 67,6 mld zł. W efekcie współczynnik wypłacalności sektora obniżył się o 0,7 pp. w ujęciu rocznym do 13,1%, tj. powyżej ustawowego minimum na poziomie 8%.

Tabela 1. Wybrane elementy rachunku zysków i strat sektora bankowego

mld PLN	2011	2010	Zmiana r/r	
Wynik z tytułu odsetek	34,9	30,9	4,0	13,1%
Wynik z tytułu prowizji	14,3	13,8	0,5	4,0%
Przychody z tytułu dywidend	1,1	1,0	0,1	5,4%
Pozostałe składowe wyniku z działalności bankowej	7,0	7,4	(0,4)	(5,5%)
Wynik z działalności bankowej (ogółem)	57,3	53,1	4,2	8,0%
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	0,3	0,4	(0,1)	(25,7%)
Koszty działania banków	(26,8)	(25,5)	(1,3)	5,0%
Amortyzacja	(2,6)	(2,5)	(0,1)	2,2%
Saldo odpisów i rezerw	(8,7)	(11,2)	2,6	(22,9%)
w tym: saldo odpisów z tyt. utraty wartości aktywów finansowych	(7,4)	(10,5)	3,1	(29,5%)
Zysk brutto	19,6	14,2	5,4	37,7%
Podatek dochodowy	(3,9)	(2,8)	(1,1)	38,5%
Zysk netto	15,7	11,4	4,3	37,5%

Źródło: KNF.

W 2011 r. aktywność sektora bankowego mierzona tempem wzrostu wolumenów depozytowych i kredytowych nieznacznie zwiększyła się w stosunku do 2010 r. Kredyty dla klientów niebankowych wzrosły o 14,8% r/r (podczas gdy w 2010 r. o 9,8% r/r), a depozyty tej grupy klientów zwiększyły się o 11,0% r/r (w 2010 r. o 9,0% r/r). Współczynnik kredyty do depozytów na koniec 2011 r. wyniósł 113,2%, tj. o 3,8 pp. więcej niż na koniec 2010 r.

Dynamika wzrostu kredytów dla osób prywatnych zwolniła z 14,8% w 2010 r. do 11,8% w 2011 r., ale było to głównie efekt rosnącej bazy statystycznej złotych kredytów mieszkaniowych. W ujęciu nominalnym wzrost tych kredytów w 2011 r. wyniósł 22,9 mld PLN i był niemal identyczny z 2010 r. Przyczyniły się do tego w szczególności: kontynuacja rządowego programu dopłat „Rodzina na Swoim” na korzystnych dla klientów zasadach, obawy o jego likwidację (zachęcające klientów do szybszego podejmowania decyzji o zaciągnięciu kredytu), a także liberalizacja cenowych warunków udzielania kredytów. Pozytywny wpływ tych czynników na rozwój rynku kredytów mieszkaniowych był wyraźnie widoczny do końca III kwartału 2011 r. Nastąpiły wówczas zmiany w programie „Rodzina na Swoim” skutkujące zmniejszeniem jego zakresu (zmniejszenie limitu ceny mieszkania, do której przysługuje dopłata, oraz wprowadzenie ograniczenia wieku dla osób ubiegających się o dopłatę), a proces spadku marż kredytowych został zahamowany. Należy przy tym zaznaczyć, że w 2011 r. dominowała sprzedaż kredytów mieszkaniowych w złotych. Wzrost zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych (o 16,9% r/r) wynikał w dużej mierze z osłabienia złotego wobec franka szwajcarskiego (o 14,8% r/r) oraz euro (o 11,5% r/r).

Rok 2011 był natomiast okresem stagnacji w segmencie kredytów konsumpcyjnych – zadłużenie z ich tytułu obniżyło się w tym okresie o 2,4% r/r. Należy to wiązać z nadal niskim popytem na tego typu kredyty oraz wejściem w życie drugiej części postanowień Rekomendacji T, co przyczyniło się do utrzymania przez banki zaostrzonej polityki kredytowej. Wpływ na spadek wolumenu kredytów konsumpcyjnych w ujęciu rocznym miała również sprzedaż części portfela „złych” kredytów przez banki.

O szybszym niż w 2010 r. tempie wzrostu rynku kredytowego ogółem zdecydował dynamiczny przyrost kredytów dla przedsiębiorstw, zwłaszcza z segmentu małych i średnich. Z jednej strony był on wyrazem wzrostu skali aktywności gospodarczej podmiotów gospodarczych i skłonności części z nich do inwestowania. Z drugiej zaś przyczyniło się do niego luzowanie polityki kredytowej przez banki w tym segmencie (w dwóch pierwszych kw. 2011 r.), związane m.in. ze stabilizacją jakości należności od tej grupy klientów. W 2011 r. szybciej niż w 2010 r. rozwijała się także akcja kredytowa w segmentach przedsiębiorców indywidualnych oraz – modernizujących swoje gospodarstwa – rolników indywidualnych.

Tabela 2. Wartość kredytów sektora bankowego

mld PLN, stan na koniec roku	2011	2010	2009	Zmiana	
				2011	2010
Kredyty dla osób prywatnych	453,2	405,4	353,2	11,8%	14,8%
- kredyty mieszkaniowe	317,2	266,1	216,4	19,2%	23,0%
- złotowe	122,3	99,4	76,3	23,1%	30,2%
- walutowe	194,9	166,8	140,1	16,9%	19,0%
- kredyty konsumpcyjne	135,9	139,3	136,8	(2,4%)	1,8%
Kredyty dla podmiotów instytucjonalnych	432,1	365,7	349,1	18,2%	4,7%
- niebankowe instytucje finansowe	24,9	24,9	26,6	0,1%	(6,2%)
- kredyty dla podmiotów gospodarczych	330,4	282,4	278,7	17,0%	1,3%
przedsiębiorstwa	253,3	214,5	216,6	18,1%	(0,9%)
przedsiębiorcy indywidualni	50,7	44,4	40,0	14,2%	11,0%
rolnicy indywidualni	22,2	20,1	19,4	10,4%	3,5%
instytucje niekomercyjne	4,2	3,4	2,7	22,4%	25,5%
- kredyty dla sektora budżetowego	76,8	58,3	43,9	31,7%	32,9%
Kredyty dla klientów niebankowych	885,3	771,1	702,4	14,8%	9,8%

Źródło: NBP, dane dla monetarnych instytucji finansowych z wył. banku centralnego i SKOK-ów, tylko rezydenci.

Podstawowym źródłem wzrostu depozytów sektora bankowego w 2011 r. pozostały oszczędności osób prywatnych, które rosły wyraźnie szybciej niż w 2010 r. Przyrost depozytów osób prywatnych wynikał przy tym przede wszystkim ze zwiększenia się wolumenu depozytów terminowych, co nastąpiło głównie w drugim półroczu 2011 r. Na wzrost aktywności depozytowej osób fizycznych wpłynęły w szczególności utrzymująca się, począwszy od czerwca, relatywnie słaba koniunktura na Giełdzie Papierów

Wartościowych, której towarzyszył wzrost atrakcyjności lokat terminowych. Był on w części wynikiem podwyżek stóp procentowych NBP przez RPP, do których doszło w pierwszym półroczu 2011 r. W większym stopniu przyczyniło się jednak do niego pewne pogorszenie sytuacji płynnościowej banków, związane z silnym osłabieniem złotego i pogorszeniem efektywności funkcjonowania rynku międzybankowego. Nastąpiło ono w II połowie 2011 r. i związane było z eskalacją kryzysu zadłużeniowego państw strefy euro.

Mimo rosnącej skłonności przedsiębiorstw do inwestowania, w 2011 r. odnotowano również silny, szybszy niż w 2010 r., przyrost ich depozytów. Przyczyniły się do niego m.in. dynamicznie rosnące w warunkach słabego złotego wpływy z eksportu i nadal stosunkowo wysoki popyt wewnętrzny. Istotny wpływ na wysoką dynamikę depozytów przedsiębiorstw w IV kwartale 2011 r. miała jednak transakcja sprzedaży przez polskich właścicieli akcji Polkomtel. Duży wzrost depozytów przedsiębiorstw w 2011 r. został przy tym w pewnym stopniu skompensowany przez silny spadek depozytów sektora budżetowego. W efekcie depozyty klientów instytucjonalnych wzrosły w 2011 r. jedynie w tempie zbliżonym do odnotowanego w 2010 r.

Tabela 3. Wartość depozytów sektora bankowego

(mlrd PLN, stan na koniec roku)	2011	2010	2009	Zmiana	
				2011	2010
Depozyty osób prywatnych	435,0	381,8	346,6	13,9%	10,2%
- bieżące	204,4	197,2	157,7	3,6%	25,0%
- terminowe	230,7	184,6	188,9	24,9%	(2,2%)
Depozyty podmiotów instytucjonalnych	347,2	323,1	300,1	7,5%	7,6%
- niebankowe instytucje finansowe	43,3	39,2	35,6	10,5%	10,1%
- depozyty podmiotów gospodarczych	252,9	229,1	211,0	10,4%	8,6%
przedsiębiorstwa	205,0	182,8	166,4	12,2%	9,8%
przedsiębiorcy indywidualni	24,8	23,9	23,4	4,0%	2,1%
rolnicy indywidualni	7,9	7,4	6,9	7,5%	6,5%
instytucje niekomercyjne	15,1	15,0	14,3	0,5%	5,4%
- depozyty sektora budżetowego	51,0	54,9	53,6	(7,0%)	2,4%
Depozyty klientów niebankowych	782,2	704,9	646,7	11,0%	9,0%

Źródło: NBP, dane dla monetarnych instytucji finansowych z wył. banku centralnego i SKOK-ów, tylko rezydenci.

1.3. KONIUNKTURA GIEŁDOWA I INWESTYCYJNA

Przez pierwsze trzy miesiące 2011 r. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (dalej: „GPW”) kontynuowała trend wzrostowy rozpoczęty jeszcze w 2009 r. Szczyt koniunktury wypadł w pierwszej połowie kwietnia, natomiast przez następne cztery miesiące na polskim rynku akcji panował łagodny trend spadkowy. W pierwszej połowie sierpnia 2011 r. nastąpiło gwałtowne załamanie, ale po dwóch tygodniach znaczących spadków, indeksy ustabilizowały się i od tamtej pory, aż do końca roku, trwał trend horyzontalny. Na koniec 2011 r. wartości poszczególnych indeksów giełdowych, oscylowały pobliżu poziomów z końca 2009 r., można więc powiedzieć, że ubiegły rok spowodował zniwelowanie zysków z roku 2010. Indeksy dużych i średnich spółek (WIG20 i mWIG40) spadły w ubiegłym roku mniej więcej o tyle samo (odpowiednio -21,9% i -22,5%). Na ich tle słabo wypadł sWIG80 czyli indeks mniejszych spółek, który spadł o 30,5%.

Tabela 4. Wartość głównych indeksów na GPW

Indeks	31/12/2011	31/12/2010	31/12/2009	Zmiana	
				2011	2010
WIG	37 595,4	47 489,9	39 986,0	(20,8%)	18,8%
WIG20	2 144,5	2 744,2	2 388,7	(21,9%)	14,9%
mWIG40	2 173,9	2 805,3	2 346,1	(22,5%)	19,6%
sWIG80	8 496,5	12 219,9	11 090,9	(30,5%)	10,2%

Źródło: GPW

Spadek wszystkich indeksów GPW pociągnął za sobą zmniejszenie kapitalizacji o 17,78% i to pomimo zwiększenia liczby notowanych spółek o 6,5%.

Wartość obrotów akcjami na GPW w 2011 r. wyniosła 268,1 mld PLN. W porównaniu z rokiem poprzednim obroty w tym segmencie wzrosły o 14,4% i choć skala tego wzrostu była mniejsza niż rok wcześniej (33,2%), to były to najwyższe obroty roczne w historii polskiej giełdy. W 2011 r. zwiększyła się również wartość obrotów na rynku instrumentów pochodnych. W przypadku opcji nastąpił wzrost obrotów o 39,5%, a wolumenu o 33,0%, natomiast wartość obrotów kontraktami terminowymi zwiększyła się o 6,2%, a wolumen o 4,3%. Wyraźny spadek obrotów (o 41,5%) nastąpił natomiast na rynku obligacji.

Tabela 5. Liczba spółek, kapitalizacja i obroty na GPW

	2011	2010	2009	Zmiana	
				2011	2010
Liczba spółek	426	400	379	6,5%	5,5%
Kapitalizacja spółek krajowych (mln PLN)	446 151	542 646	421 178	(17,8%)	28,8%
Wartość obrotów akcjami (mln PLN)	268 139	234 288	175 943	14,4%	33,2%
Wartość obrotów obligacjami (mln PLN)	836	1 428	1 476	(41,5%)	(3,3%)
Wartość obrotów kontraktami futures (mln PLN)	361 665	340 648	258 683	6,2%	31,7%
Wolumen obrotów kontraktami futures (szt.)	14 608 953	14 009 202	13 424 593	4,3%	4,4%
Wartość obrotów opcjami (mln PLN)	23 562	16 888	8 391	39,5%	101,3%
Wolumen obrotów opcjami (szt.)	897 801	675 112	421 648	33,0%	60,1%

Źródło: GPW

Rok 2011 był piątym rokiem działania NewConnect – alternatywnego rynku akcji prowadzonego przez GPW (działalność rozpoczął w sierpniu 2007 r.).

Dla oceny koniunktury na rynku NC najważniejszy wydaje się bardzo dynamiczny wzrost (o prawie 90%) liczby notowanych spółek. Dzięki temu kapitalizacja wzrosła o 68,6% mimo spadku indeksu NCIndex o 34,4%. Wartość obrotów jednak zmniejszyła się aż o 47,0%.

Tabela 6. Podstawowe wskaźniki rynku NewConnect

Wyszczególnienie	2011	2010	2009	Zmiana	
				2011	2010
Wartość NCIndex (w pkt.)	41,62	63,44	49,70	(34,4%)	27,6%
Wartość obrotów sesyjnych akcjami (tys. PLN)	1 858 478,93	3 506 652,05	1 079 394,92	(47,0%)	224,9%
Liczba transakcji (szt.)	1 082 130	877 947	323 729	23,3%	171,2%
Kapitalizacja (mln PLN)	8 383,50	4 970,95	2 457,16	68,6%	102,3%
Liczba notowanych spółek (szt.)	351	185	107	89,7%	72,9%

Źródło: GPW

Rynek obligacji Catalyst kontynuuje działalność rozpoczętą w 2009 r. Prowadzony jest na platformach transakcyjnych GPW i BondSpot (dawniej: MTS CeTO). Catalyst tworzą cztery platformy obrotu. Dwie prowadzone przez GPW – rynek regulowany i ASO – przeznaczone są dla klientów detalicznych oraz analogiczne dwa rynki BondSpot dedykowane są klientom hurtowym. Wszystkie przeznaczone są dla nieskarbowych instrumentów dłużnych – obligacji komunalnych, korporacyjnych oraz listów zastawnych. Wartość obrotu jak i liczba transakcji na Catalyst w roku 2011 charakteryzowała się wysoką dynamiką r/r. Wartość emisji w 2011 r. wyniosła 531 651 mln PLN wobec 21 553 mln PLN w 2010 r.

W roku 2011 na GPW pojawiło się 38 nowych spółek (sześć z nich przeniosło notowania z NewConnect). Dla porównania, w roku 2010 liczba debiutantów wyniosła 34, a w rekordowym pod względem debiutów roku 2007, do grona spółek giełdowych dołączyło 81 nowych podmiotów. Liczba spółek notowanych na GPW zwiększyła się z 400 na koniec 2010 r. do 428 na zakończenie roku 2011.

Wartość akcji sprzedanych (subskrybowanych) w pierwszych ofertach publicznych (IPO) w trakcie zeszłego roku wyniosła 8,53 mld PLN, w tym nowe emisje stanowiły 1,65 mld PLN. Dla porównania w roku 2010 wartość IPO wyniosła 15,54 mld PLN.

Ubiegły rok był kolejnym, który przyniósł rekordową liczbę debiutantów na rynku NewConnect. Pojawiło się bowiem na tym rynku zorganizowanym aż 172 nowych emitentów (w roku 2010 było to 86 nowych).

Na koniec 2011 roku, na rynku obligacji Catalyst notowanych było łącznie 268 emisji obligacji, a wartość przeprowadzonych emisji przekroczyła 530 mln PLN.

Według stanu na koniec 2011 r. aktywa netto Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych wyniosły 114,4 mld PLN w porównaniu ze 115,6 mld PLN na koniec 2010 r.

2. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A. I METODY KONSOLIDACJI SPRAWOZDANIA

Według stanu na 31/12/2011 r. w skład Grupy Kapitałowej Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. (dalej: „Grupa”) wchodził Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. jako podmiot dominujący (dalej: „Bank”) oraz:

- Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. – jednostka zależna,
- BGŻ Leasing Sp. z o.o. – jednostka stowarzyszona.

Tabela 7. Zakres konsolidacji

Nazwa jednostki	Rodzaj prowadzonej działalności	Udział BGŻ S.A. w kapitale podstawowym spółki	Metoda konsolidacji / wyceny
Bankowy Fundusz Nieruchomościowy ACTUS Sp. z o.o.	Nabywanie i zbywanie nieruchomości	100,0%	konsolidacja pełna
BGŻ Leasing Sp. z o.o.	Usługi leasingowe	49,0%	wycena metodą praw własności

3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BGŻ S.A. W 2011 R.

22.04.2011	Bank i Rabobank Nederland zawarły umowę, zgodnie z którą Rabobank Nederland udostępnił Bankowi środki w kwocie 1 008 mln CHF na okres 12 lat, celem finansowania istniejącego portfela kredytów mieszkaniowych denominowanych w CHF – linia została uruchomiana w 18 transzach, począwszy od 29 kwietnia 2011 r. do 30 września 2011 r.
28.04.2011	Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) zatwierdziła prospekt emisyjny sporządzony przez BGŻ S.A. w związku z ofertą publiczną akcji serii A i D oraz zamiarem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym akcji serii A, B, C, D, E i F. W dniu 29 kwietnia 2011 r. KNF zatwierdziła aneks nr 1 do prospektu emisyjnego BGŻ S.A. zawierający informację o ustaleniu Ceny Maksymalnej sprzedaży akcji na potrzeby zapisów przez Inwestorów Indywidualnych w wysokości 90,00 PLN za 1 akcję. Prospekt został opublikowany w dniu 4 maja 2011 r.
17.05.2011	Skarb Państwa, w uzgodnieniu z Globalnymi Koordynatorami oraz DM PKO BP pełniącym rolę Współoferującego ustalił cenę sprzedaży akcji w wysokości 60 PLN za 1 sztukę oraz ostateczną liczbę Akcji Sprzedawanych oferowanych w ramach Oferty na 5.200.000 Akcji Sprzedawanych, stanowiących 12,05% kapitału zakładowego Banku.
27.05.2011	Pierwsze notowanie akcji Banku na GPW nastąpiło w dniu 27 maja 2011 r. Kurs debiutu wyniósł 62,50 PLN za 1 akcję. Akcje Banku są notowane w systemie notowań ciągłych pod nazwą skróconą „BGZ” i oznaczeniem „BGZ”.

2.06.2011	Agencja ratingowa Moody's Investors Service obniżyła rating dla długoterminowych depozytów Banku do Baa1 z A3.
14.11.2011 - 9.12.2011	W Banku została przeprowadzona kompleksowa inspekcja Komisji Nadzoru Finansowego. Na podstawie wyników inspekcji Urząd Komisji Nadzoru Finansowego stwierdził, że na dzień kontroli sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku nie stanowiła zagrożenia dla bezpieczeństwa środków gromadzonych na rachunkach bankowych. W ocenie Banku wyniki kontroli nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
16.11.2011	Bank BGŻ uruchomił internetową bankowość bezpośrednią BGŻOptima, którego oferta jest dostępna wyłącznie w Internecie. W skład oferty BGŻOptima wchodzi lokaty, konta oszczędnościowe, fundusze inwestycyjne. Proces otwierania kont i lokat jest całkowicie zdalny bez konieczności wizyty w placówce Banku. Oferta BGŻOptima stanowi uzupełnienie oferty Banku w zakresie produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych i skierowana jest do Klientów, którzy chcą korzystać z usług bankowych za pośrednictwem Internetu.

---

4. WŁADZE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

4.1.1. ZMIANY W SKŁADZIE RADY NADZORCZEJ

Skład Rady Nadzorczej Banku w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. przedstawiał się następująco:

- Jan Alexander Pruijs – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Agata Rowińska – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej (rezygnacja z dniem 31.05 2011 r.)
- Dariusz Filar – Członek Rady Nadzorczej (powołany od 21.07.2011 r.), Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (wybrany z dniem 01.09.2011 r.)
- Roelof Dekker – Członek Rady Nadzorczej,
- Jarosław Iwanicki - Członek Rady Nadzorczej,
- Harry de Roo - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Zdebski - Członek Rady Nadzorczej,
- Waldemar Maj - Członek Rady Nadzorczej,
- Hendrik Adams - Członek Rady Nadzorczej,
- Monika Nachyła – Członek Rady Nadzorczej (powołana od 21.07.2011 r.).

4.1.2. ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU

Skład Zarządu w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 r. przedstawiał się następująco:

- Jacek Bartkiewicz – Prezes Zarządu,
- Hieronymus Nijsen – Pierwszy Wiceprezes Zarządu (rezygnacja z dniem 31.03.2011 r.),
- Gerardus Cornelis Embrechts – Pierwszy Wiceprezes Zarządu (powołany od 1.04.2011 r.),
- Witold Okarma – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Sieradz – Wiceprezes Zarządu,
- Johannes Gerardus Beuming – Wiceprezes Zarządu (powołany od 1.05.2011 r.),
- Dariusz Odzioba – Wiceprezes Zarządu (powołany od 10.05.2011 r.),
- Wojciech Sass – Wiceprezes Zarządu (powołany od 15.06.2011 r.),
- Magdalena Legęć – Wiceprezes Zarządu (powołana od 1.10.2011 r.).

5. ZEWNĘTRZNE OCENY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

5.1. RATINGS

Bank posiada rating agencji Moody's Investors Service. 2 czerwca 2011 r. agencja ratingowa Moody's Investors Service obniżyła rating dla długoterminowych depozytów Banku do Baa1 z A3, z perspektywą negatywną. Rating siły finansowej Banku („BFSR”) na poziomie D nie uległ zmianie i pozostał z perspektywą stabilną. Rating krótkoterminowych depozytów Banku jest na poziomie Prime-2. Według agencji Moody's obniżenie oceny ratingowej odzwierciedla zmiany w strukturze akcjonariatu Banku po pierwszej ofercie publicznej akcji Banku, które w opinii agencji zwiększają niepewność co do potencjału uzyskania nadzwyczajnego wsparcia ze strony akcjonariusza większościowego oraz wsparcia systemowego, gdyby zaistniała tak potrzeba. Tym niemniej, rating dla długookresowych depozytów Banku uwzględnia wysokie prawdopodobieństwo wsparcia ze strony akcjonariusza większościowego oraz umiarkowane dla wsparcia systemowego. Na negatywną perspektywę ratingu depozytów długoterminowych Banku, wpływa potencjalne dalsze zmniejszenie udziałów Skarbu Państwa w Banku oraz negatywna perspektywa dla ratingu BFSR akcjonariusza większościowego Banku.

6. STRUKTURA AKCJONARIATU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

6.1. PIERWSZA OFERTA PUBLICZNA AKCJI BANKU

14 października 2010 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wyraziło zgodę na ubieganie się o dopuszczenie akcji Banku do obrotu na rynku regulowany i ich dematerializację. Przedmiotem pierwszej oferty publicznej i miała być oferta 16 046 596 akcji stanowiących 37,20% akcji będących w posiadaniu Skarbu Państwa.

28 kwietnia 2011 r. Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) zatwierdziła prospekt emisyjny sporządzony przez BGŻ S.A. w związku z ofertą publiczną akcji serii A i D oraz zamiarem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym akcji serii A, B, C, D, E i F. 29 kwietnia 2011 r. KNF zatwierdziła aneks nr 1 do prospektu emisyjnego BGŻ S.A. zawierający informację o ustaleniu Ceny Maksymalnej sprzedaży akcji na potrzeby zapisów przez Inwestorów Indywidualnych w wysokości 90,00 PLN za 1 akcję. Prospekt został opublikowany w dniu 4 maja 2011 r.

17 maja 2011 r. Skarb Państwa, w uzgodnieniu z Globalnymi Koordynatorami oraz DM PKO BP, pełniącym rolę Współoferującego, ustalił cenę sprzedaży akcji w wysokości 60 PLN za 1 akcję oraz ostateczną liczbę Akcji Sprzedawanych oferowanych w ramach Oferty na 5.200.000 Akcji Sprzedawanych, stanowiących 12,05% kapitału zakładowego Banku.

Debiut akcji Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie nastąpił 27 maja 2011 r. W związku z tym, w Bank powołano Zespół ds. Relacji Inwestorskich umiejscowiony w obszarze nadzorowanym przez Pierwszego Wiceprezesa Zarządu Banku.

W ramach programu stabilizacji Skarb Państwa skupił 149 935 akcji Banku. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. Skarb Państwa posiadał 25,54% kapitału zakładowego Banku.

6.2. NIEODPŁATNE ZBYWANIE AKCJI NALEŻĄCYCH DO SKARBU PAŃSTWA NA RZECZ PRACOWNIKÓW

W 2011 roku Bank kontynuował proces zawierania w imieniu Skarbu Państwa umów nieodpłatnego zbycia akcji BGŻ S.A. z osobami uprawnionymi na podstawie przepisów ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. W całym ubiegłym roku zawarto 32 takich umów o łącznym wolumenie 1 786 akcji.

Tabela 8. Struktura akcjonariatu BGŻ S.A.

Akcjonariusz	31.12.2011		31.12.2010	
	Liczba akcji	Struktura (%)	Liczba akcji	Struktura (%)
Rabobank International Holding B.V.	21 298 609	49,37	21 297 584	49,37
Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A.	4 303 695	9,98	4 303 695	9,98
Skarb Państwa	11 015 937	25,54	16 058 045	37,23
Pozostali akcjonariusze	6 518 523	15,11	1 477 440	3,42
OGÓŁEM	43 136 764	100,00	43 136 764	100,00

7. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

7.1. SYTUACJA FINANSOWA W 2011 R. W PORÓWNANIU 2010 R.

W 2011 r. Grupa wypracowała zysk netto w wysokości 128 097 tys. PLN w porównaniu z 112 341 tys. PLN w 2010 r. Głównym czynnikiem wzrostu zysku netto był wzrost wyniku z tytułu odsetek.

Tabela 9. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Wynik z tytułu odsetek	834 011	604 318	229 693	38,0%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	269 897	271 527	(1 630)	(0,6%)
Przychody z tytułu dywidend	3 554	3 147	407	12,9%
Wynik na działalności handlowej	101 852	143 539	(41 687)	(29,0%)
Wynik na działalności inwestycyjnej	6 899	1 476	5 423	367,4%
Pozostałe przychody operacyjne	59 948	51 948	8 000	15,4%
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(163 142)	(134 162)	(28 980)	21,6%
Ogólne koszty administracyjne	(855 215)	(713 975)	(141 240)	19,8%
Pozostałe koszty operacyjne	(110 708)	(102 627)	(8 081)	7,9%
Wynik na działalności operacyjnej	147 096	125 191	21 905	17,5%
Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	2 470	1 674	796	47,6%
Zysk (strata) brutto	149 566	126 865	22 701	17,9%
Podatek dochodowy	(21 469)	(14 524)	(6 945)	47,8%
Zysk (strata) netto	128 097	112 341	15 756	14,0%

Wynik z tytułu odsetek

W 2011 r. wynik z tytułu odsetek wzrósł o 229 693 tys. PLN, tj. o 38,0%, w porównaniu z 2010 r., co było efektem wzrostu przychodów z tytułu odsetek o 315 542 tys. PLN, tj. 22,9%, który przewyższył wzrost kosztów z tytułu odsetek na poziomie 85 849 tys. PLN, tj. o 11,1%.

Na wzrost przychodów z tytułu odsetek wpłynęły głównie wyższe przychody z odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom o 203 376 tys. PLN, tj. 20,7%, oraz od kredytów w rachunku bieżącym o 60 406 tys. PLN, tj. 32,4%, osiągnięte dzięki rozwojowi akcji kredytowej. W szczególności dotyczyło przychodów z tytułu odsetek od kredytów preferencyjnych, kredytów hipotecznych dla klientów detalicznych oraz kredytów w rachunku bieżącym dla rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Istotnym czynnikiem wzrostu przychodów z odsetek od kredytów preferencyjnych były cztery podwyżki stopy redyskontowej NBP (w styczniu, kwietniu, maju i czerwcu 2011 r., po 0,25% każda), z której poziomem powiązane jest oprocentowanie tych kredytów. Dodatkowo na wzrost przychodów z tytułu odsetek wpłynęły wyższe przychody z dłużnych papierów wartościowych – o 40 434 tys. PLN, tj. 22,4%, na co wpłynęła głównie zmiana struktury portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży polegająca na zmniejszeniu udziału w tym portfelu krótkoterminowych, niższej

oprocentowanych bonów pieniężnych NBP na rzecz wzrostu udziału długoterminowych, wyżej oprocentowanych obligacji emitowanych przez instytucje rządowe szczebla centralnego.

Główną przyczyną wolniejszego wzrostu kosztów z tytułu odsetek było ograniczenie wzrostu kosztów odsetkowych z tytułu zobowiązań wobec klientów, co osiągnięto dzięki poprawie marż odsetkowych na depozytach klientów, w tym szczególnie na kontach oszczędnościowych Eskalacja oraz lokatach terminowych. Uruchomienie internetowej bankowości bezpośredniej BGZOptima w dniu 16 listopada 2011 r. nie miało jeszcze istotnego wpływu na poziom kosztów odsetkowych w tym roku.

Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym ograniczeniu kosztów odsetkowych od depozytów było pozyskanie kredytu w CHF od akcjonariusza większościowego Banku. Umożliwił on Grupie zmniejszenie finansowania w walucie lokalnej w formie depozytów dużych przedsiębiorstw oraz instytucji sektora budżetowego.

Tabela 10. Wynik z tytułu odsetek

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Należności od banków	38 996	27 670	11 326	40,9%
W rachunku bieżącym udzielone klientom	247 096	186 690	60 406	32,4%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom z uwzględnieniem odwrócenia odsetek od kredytów z utratą wartości	1 185 362	981 986	203 376	20,7%
Dłużne papiery wartościowe w zakresie wszystkich portfeli	220 697	180 263	40 434	22,4%
Przychody z tytułu odsetek	1 692 151	1 376 609	315 542	22,9%
Zobowiązania wobec innych banków	140 076	100 667	39 409	39,1%
Zobowiązania wobec klientów	718 064	671 624	46 440	6,9%
Koszty odsetek	858 140	772 291	85 849	11,1%
Wynik z tytułu odsetek	834 011	604 318	229 693	38,0%

Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wynik z tytułu opłat i prowizji w 2011 r. zmniejszył się o 1 630 tys. PLN, tj. 0,6%, głównie na skutek spadku przychodów z tytułu opłat i prowizji od obsługi rachunków o 15 786 tys. PLN, tj. 13,5%, oraz wzrostu kosztów z tytułu opłat i prowizji o 6 751 tys. PLN, tj. o 19,7%. W szybkim tempie rosły natomiast przychody z prowizji od kredytów i pożyczek – o 11 832 tys. PLN, tj. 13,4% – oraz od kart płatniczych – o 7 720 tys. PLN, tj. 16,0%.

Tabela 11. Wynik z tytułu opłat i prowizji

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Przychody z tytułu opłat i prowizji od banków	14 723	13 224	1 499	11,3%
Przychody z tytułu opłat i prowizji od klientów	296 134	292 512	3 625	1,2%
– od kredytów i pożyczek	100 181	88 349	11 832	13,4%
– od operacji rozliczeniowych krajowych	1 072	1 365	(290)	(21,2%)
– od operacji rozliczeniowych zagranicznych	5 065	4 985	80	1,6%
– od obsługi rachunków	100 771	116 557	(15 786)	(13,5%)
– od zobowiązań gwarancyjnych	12 173	13 365	(1 192)	(8,9%)
– od operacji brokerskich	13 304	15 232	(1 928)	(12,7%)
– od kart płatniczych	56 062	48 342	7 720	16,0%
– inne prowizje	7 506	4 317	3 189	73,9%
Przychody z tytułu opłat i prowizji	310 857	305 736	5 121	1,7%
Koszty z tytułu opłat i prowizji od banków	3 586	4 466	(880)	(19,7%)
Koszty z tytułu opłat i prowizji od klientów	37 374	29 743	7 631	25,7%
Koszty z tytułu opłat i prowizji	40 960	34 209	6 751	19,7%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	269 897	271 527	(1 630)	(0,6%)

Spadek przychodów z tytułu opłat i prowizji od obsługi rachunków wynikał głównie z faktu, iż począwszy od listopada 2010 r. Grupa ponosiła dodatkowe koszty związane z zaferowaniem Konta z Podwyżką, w ramach którego klienci otrzymują premię stanowiącą 1% wpływu na rachunek, z zastrzeżeniem ściśle określonych warunków. Premie te ewidencjonowane były jako pomniejszenie przychodów od obsługi rachunków. Dodatkowo, w czwartym kwartale 2010 r. wprowadzono zmiany w tabeli opłat i prowizji, które polegały na uzależnieniu poziomu prowizji od rachunków od wysokości utrzymywanych środków, w celu uatrakcyjnienia oferty dla klientów i poprawienia pozycji konkurencyjnej. Zmiany te skutkowały zmniejszeniem przychodów prowizyjnych, natomiast były jednym z czynników pobudzających wzrost środków na rachunkach bieżących.

Wzrost przychodów prowizyjnych od kredytów i pożyczek osiągnięty został głównie w związku ze zwiększoną aktywnością w udzielaniu kredytów w rachunku bieżącym, szczególnie dla przedsiębiorstw oraz rolników. Do wzrostu przychodów z prowizji od kart płatniczych przyczyniły się dobre wyniki sprzedaży Konta z Podwyżką.

Koszty z tytułu opłat i prowizji wzrosły głównie z tytułu wyższych kosztów rozliczeń z operatorami systemów kartowych MasterCard i Visa.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend w 2011 r. wzrosły o 407 tys. PLN, tj. 12,9%. Złożyły się na nie dywidendy z udziałów Banku w Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A. (KIR), Biurze Informacji Kredytowej S.A. (BIK), oraz Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. (GPW) pochodzące z zysków tych spółek za 2010 r. zatwierdzonych przez ich Walne Zgromadzenia. Wzrost przychodów wynikał głównie z wyższej dywidendy od BIK.

Wynik na działalności handlowej oraz wynik na działalności inwestycyjnej

Wynik na działalności handlowej zmniejszył się o 41 687 tys. PLN, tj. 29,0%, do czego przyczyniła się zmiana struktury finansowania zewnętrznego w następstwie pozyskania kredytu w CHF. Dysponując bezpośrednim finansowaniem w CHF, Grupa zmniejszyła skalę zawieranych transakcji swap, służących zabezpieczeniu ryzyka walutowego oraz stopy procentowej tzw. starego portfela kredytów hipotecznych dla klientów detalicznych, udzielonych do kwietnia 2009 r. W efekcie tego zmniejszeniu uległ wynik z tzw. punktów swapowych ujmowany w wyniku na działalności handlowej, na rzecz wzrostu wyniku z tytułu odsetek w efekcie zastąpienia wyżej oprocentowanego finansowania złotowego przez niższe oprocentowane finansowanie w CHF.

Wynik na działalności inwestycyjnej w 2011 r. wzrósł o 5 423 tys. PLN, tj. 367,4%. Głównym składnikiem tego wyniku w 2010 r. był przychód zrealizowany ze sprzedaży udziałów w spółce VISA Inc. w kwocie 1 627 tys. PLN, podczas gdy w 2011 r. był on kształtowany przez zrealizowane zyski na portfelu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży.

Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne wzrosły w 2011 r. o 8 000 tys. PLN, tj. 15,4%, przede wszystkim z powodu wzrostu przychodów z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych oraz spłaty należności wyłączonych ze sprawozdania z sytuacji finansowej o 6 183 tys. PLN, tj. 75,7%, co uzyskane zostało wskutek działań windykacyjnych.

Wzrost innych przychodów operacyjnych o 4 525 tys. PLN, tj. 94,4%, wynikał głównie z rozwiązania niewykorzystanych odpisów na koszty 2010 r. dotyczące nagród i premii dla pracowników oraz usług zewnętrznych. Wzrost przychodów z tytułu rekompensaty wydatków PARP o 3 256 tys. PLN, tj. 164,4%,

wynikał z realizacji programu szkoleniowego „Rośnijmy razem”, na który Bank uzyskał dofinansowanie od Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Tabela 12. Pozostałe przychody operacyjne

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Z tytułu działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	1 430	1 520	(90)	(5,9%)
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	1 956	5 606	(3 650)	(65,1%)
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych oraz spłaty należności wyłączonych ze sprawozdania z sytuacji finansowej	14 349	8 166	6 183	75,7%
Przychody ze sprzedaży towarów i usług	10 374	9 845	529	5,4%
Z tytułu rozwiązania rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	847	532	315	59,2%
Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych środków trwałych	14	14	-	-
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania	8 415	9 171	(756)	(8,2%)
Z tytułu odzyskania poniesionych kosztów	1 903	2 414	(511)	(21,2%)
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	-	700	(700)	(100,0%)
Przychody z tytułu rekompensaty wydatków PARP	5 237	1 981	3 256	164,4%
Rozwiązanie niewykorzystanych odpisów na koszty rzeczowe	6 104	7 205	(1 101)	(15,3%)
Inne przychody operacyjne	9 319	4 794	4 525	94,4%
Pozostałe przychody operacyjne, razem	59 948	51 948	8 000	15,4%

Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wzrosły o 28 980 tys. PLN, tj. 21,6%. Przyczyniły się do tego przede wszystkim wyższe odpisy na kredyty hipoteczne dla klientów detalicznych. Spadły natomiast odpisy netto na kredyty gotówkowe.

Na wzrost odpisów netto w 2011 r. w porównaniu z 2010 r. wpłynął również fakt, iż w grudniu 2010 r. Bank dokonał aktualizacji parametrów modelu wykorzystywanego do wyliczenia odpisów z tytułu utraty wartości, a wprowadzone zmiany skutkowały rozwiązaniem odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych na kwotę 77,1 mln PLN i zostały odniesione w rachunek zysków i strat.

Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne wzrosły o 141 240 tys. PLN, tj. 19,8%, na co wpłynęły przede wszystkim wyższe koszty pracownicze, usług obcych, pozostałe koszty rzeczowe oraz składka i wpłaty na BFG i KNF. Do wzrostu każdej z wyżej wymienionych kategorii kosztów przyczynił się rozwój sieci oddziałów Banku, przy czym w 2011 r. otwarto 50 nowych oddziałów, natomiast istotny jest także fakt, iż ok. 3/4 z 61 nowych oddziałów otwartych 2010 r. zostało uruchomionych w drugiej połowie roku i 2011 r. był pierwszym pełnym rokiem ich funkcjonowania.

Wzrost kosztów pracowniczych o 74 445 tys. PLN, tj. 19,5%, związany był ze zwiększeniem odpisów na koszty premii indywidualnych i nagród pracowniczych (w 2010 r. Bank stosował ograniczenia w zakresie premii pracowniczych wprowadzone w 2009 r.), wzrostem zatrudnienia związanym z wyżej opisanym rozwojem sieci oddziałów, a także korektą polityki wynagrodzeń (z dniem 1 kwietnia 2011 r.) w odpowiedzi na wzrost konkurencji na rynku pracy w sektorze bankowym.

Wzrost kosztów usług obcych o 19 002 tys. PLN, tj. 11,7%, spowodowany został przez zwiększone zapotrzebowanie Banku na usługi doradcze związane z przygotowaniem do debiutu giełdowego (IPO). Łączne koszty IPO wszystkich rodzajów wyniosły 12 390 tys. PLN.

Wzrost pozostałych kosztów rzeczowych o 33 097 tys. PLN, tj. 28,1%, związany był głównie z rozbudową sieci Banku, co wpłynęło na wzrost kosztów najmu lokali. Wzrost kosztów składki i wpłat na BFG i KNF wynikał z ponad dwukrotnego podwyższenia stawki opłat na rzecz BFG obowiązującej w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2011 r. Bank poniósł koszty związane z uruchomieniem internetowej bankowości bezpośredniej BGŻOptima w kwocie 18 822 tys. PLN. Dotyczyły one głównie marketingu, usług doradczych oraz amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych z tytułu licencji na system informatyczny.

Tabela 13. Ogólne koszty administracyjne

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Koszty pracownicze, w tym:	456 433	381 988	74 445	19,5%
- koszty wynagrodzeń	372 711	315 955	56 756	18,0%
- koszty ubezpieczeń społecznych	49 140	40 420	8 720	21,6%
- pozostałe	34 582	25 613	8 969	35,0%
Zużycie materiałów i energii	35 656	34 269	1 387	4,0%
Usługi obce	181 510	162 508	19 002	11,7%
Pozostałe koszty rzeczowe	150 814	117 717	33 097	28,1%
Podatki i opłaty	6 135	5 029	1 106	22,0%
Składka i wpłaty na BFG i KNF	24 667	12 464	12 203	97,9%
Ogólne koszty administracyjne, razem	855 215	713 975	141 240	19,8%
Amortyzacja(1)	83 000	73 235	9 765	13,3%
Koszty ogółem(2)	938 215	787 210	151 005	19,2%

(1) W sprawozdaniu finansowym wykazywana w pozostałych kosztach operacyjnych.

(2) Koszty ogółem ujęte we wskaźniku efektywności kosztowej Koszty / Dochody.

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2011 r. wzrosły 8 081 tys. PLN, tj. 7,9%, przede wszystkim z powodu wzrostu amortyzacji o 9 765 tys. PLN, tj. 13,3%, co było związane z opisanym wyżej rozwojem sieci placówek Banku, kontynuacją inwestycji w obszarze IT oraz rozpoczęciem amortyzowania licencji na system informatyczny BGŻOptima.

Tabela 14. Pozostałe koszty operacyjne

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Z tytułu działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	1 089	1 312	(223)	(17,0%)
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	1 873	3 311	(1 438)	(43,4%)
Z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	1 082	1 049	33	3,1%
Z tytułu utworzenia rezerw na zobowiązania	11 126	10 233	893	8,7%
Z tytułu windykacji należności	7 060	5 415	1 645	30,4%
Przekazane darowizny	2 997	2 656	341	12,8%
Amortyzacja	83 000	73 235	9 765	13,3%
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	499	-	499	-
Pozostałe koszty operacyjne	1 982	5 416	(3 434)	(63,4%)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	110 708	102 627	8 081	7,9%

Całkowite dochody

Całkowite dochody Grupy w 2011 r. wzrosły o 34 194 tys. PLN, tj. o 31,5%, za sprawą odniesionego na pozostałe kapitały dodatniego wyniku w kwocie 18 207 tys. PLN z tytułu skutków wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w porównaniu ujemnym wynikiem w wysokości 4 555 tys. PLN w 2010 r. Dodatni wynik na wycenie w 2011 r. dotyczył portfela długoterminowych obligacji Skarbu Państwa i był następstwem spadku rynkowych stóp na tzw. długim końcu krzywej stóp procentowych po serii podwyżek stóp NBP, które wpłynęły na osłabienie długoterminowych oczekiwań inflacyjnych.

Aktywa

Według stanu na koniec 2011 r. łączna wartość aktywów Grupy wyniosła 33 407 213 tys. PLN i była o 4 777 614 tys. PLN, tj. 16,7% wyższa niż rok wcześniej. Głównym czynnikiem wzrostu aktywów były kredyty i pożyczki udzielone klientom, które wzrosły o 4 353 214 tys. PLN, tj. 21,9%, głównie wskutek wzrostu kredytów w rachunku bieżącym dla przedsiębiorstw i rolników, kredytów inwestycyjnych dla przedsiębiorstw oraz kredytów preferencyjnych dla rolników. W 2011 Bank odnotował 37,4 % wzrost skupu wierzytelności w stosunku do 2010 do 400 382 tys. PLN.

W 2011 r. z zestawienia aktywów Grupy całkowicie zniknęły obligacje restrukturyzacyjne, wykazywane jako pozostałe dłużne papiery wartościowe. W dniu 24.09.2011 r., zgodnie z harmonogramem, Ministerstwo Finansów wykupiło ostatnią transzę obligacji restrukturyzacyjnych przekazanych Bankowi w 1996 r. z przeznaczeniem na zwiększenie funduszy własnych.

Wzrost wartości niematerialnych o 49 656 tys. PLN, tj. 51,3%, wynikał głównie ze skapitalizowania systemu informatycznego wdrożonego dla BGŻOptimy oraz inwestycji w bieżący rozwój infrastruktury informatycznej Banku.

Wzrost inwestycji w jednostkach stowarzyszonych o 14 703 tys. PLN, tj. 46,6%, spowodowany został kolejnym dokapitalizowaniem jednostki stowarzyszonej BGŻ Leasing sp. z o.o.

Tabela 15. Aktywa

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 383 321	1 379 737	3 584	0,3%
Należności od banków	221 071	280 920	(59 849)	(21,3%)
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	366 343	651 706	(285 363)	(43,8%)
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 632 434	1 814 899	(182 465)	(10,1%)
Pochodne instrumenty finansowe	883 109	220 987	662 122	299,6%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	24 222 391	19 869 177	4 353 214	21,9%
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 624 750	3 290 675	334 075	10,2%
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	-	109 232	(109 232)	(100,0%)
Nieruchomości inwestycyjne	63 401	63 900	(499)	(0,8%)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	46 245	31 542	14 703	46,6%
Wartości niematerialne	146 443	96 787	49 656	51,3%
Rzeczowe aktywa trwałe	485 943	464 818	21 125	4,5%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	207 794	232 141	(24 347)	(10,5%)
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	44 800	(44 800)	(100,0%)
Inne aktywa	123 968	78 278	45 690	58,4%
AKTYWA RAZEM	33 407 213	28 629 599	4 777 614	16,7%

Zobowiązania i kapitał własny

Według stanu na koniec czerwca 2011 r. łączna wartość zobowiązań Grupy wyniosła 30 769 351 tys. PLN i była o 4 634 769 tys. PLN, tj. 17,7% wyższa niż rok wcześniej. Głównym czynnikiem wzrostu były

zobowiązania wobec innych banków, które zwiększyły się o 3 426 297 tys. PLN, tj. 335,8%, przede wszystkim za sprawą zaciągnięcia kredytu w kwocie 1 008 mln CHF u akcjonariusza większościowego oraz kredytu w kwocie 50 mln EUR u Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. Istotny wzrost – o 1 889 937 tys. PLN, tj. 9,0% – wykazały również zobowiązania wobec klientów, które zwiększyły się głównie za sprawą depozytów pozyskanych przez BGŻOptima.

Tabela 16. Zobowiązania i kapitał

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Zobowiązania wobec innych banków	4 446 716	1 020 419	3 426 297	335,8%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	1 268 921	(1 268 921)	(100,0%)
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	795 707	732 098	63 609	8,7%
Zobowiązania wobec klientów	22 941 652	21 051 715	1 889 937	9,0%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 033 267	1 745 198	288 069	16,5%
Pozostałe zobowiązania	474 952	241 895	233 057	96,3%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 719	9 814	(95)	(1,0%)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	3	(3)	(100,0%)
Rezerwy	41 926	41 697	229	0,5%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25 412	22 822	2 590	11,3%
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	30 769 351	26 134 582	4 634 769	17,7%
Kapitał akcyjny	43 137	43 137	-	-
Kapitał zapasowy	2 332 656	2 220 155	112 501	5,1%
Wynik z lat ubiegłych	8 327	8 487	(160)	(1,9%)
Pozostałe kapitały	125 645	110 897	14 748	13,3%
Niepodzielony wynik finansowy	128 097	112 341	15 756	14,0%
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	2 637 862	2 495 017	142 845	5,7%
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ RAZEM	33 407 213	28 629 599	4 777 614	16,7%

Innym ważnym wydarzeniem po stronie zobowiązań wobec klientów był odpływ depozytów klientów sektora budżetowego w związku z wejściem w życie z dniem 1 lipca 2011 r. przepisów o konsolidacji środków finansowych wybranych instytucji budżetowych w państwowym Banku Gospodarstwa Krajowego S.A. (BGK). Zmiana przepisów objęła jednego z istotnych klientów depozytowych Banku – agencję rządową działającą w sektorze rolnym. W efekcie zobowiązania wobec klientów sektora budżetowego spadły w 2011 r. o 931 390 tys. PLN, tj. 54,1%. Odpływ tych depozytów został zniwelowany wzrostem innych depozytów od klientów – początkowo głównie od pozostałych podmiotów finansowych, a później również przedsiębiorstw oraz klientów BGŻOptima. W 2011 r. Grupa zwiększyła również poziom emisji certyfikatów depozytowych – o 288 069 tys. PLN, tj. 16,5% – które stanowią elastyczne i stosunkowo niedrogi źródło finansowania.

Według stanu na koniec czerwca 2011 r. kapitał własny Grupy wyniósł 2 637 862 tys. PLN i był o 142 845 tys. PLN, tj. 5,7% wyższy niż rok wcześniej. Wzrost ten był rezultatem zatrzymania zysku netto za 2010 r., a także wzrostu kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, którego przyczyny opisano w akapicie poświęconym całkowitym dochodom.

Jakość portfela kredytowego

Wskaźnik udziału należności, które utraciły wartość, w kredytach i pożyczkach brutto udzielonych klientom, poprawił się z 6,4% na koniec 2010 r. do 5,7% na koniec 2011 r. Złożył się na to wzrost portfela kredytowego brutto o 22,1%, który przewyższył wzrost należności brutto, które utraciły wartość,

o 9,0%. Czynnikiem stabilizującym jakość portfela była bardzo dobra i wciąż poprawiająca się sytuacja portfela kredytów dla rolników indywidualnych, który na koniec 2011 r. stanowił 21,0% portfela kredytowego brutto. Poprawie uległa również jakość portfela kredytów klientów instytucjonalnych spoza branży rolniczej – do czego przyczyniło się uzyskanie istotnych spłat od klientów z grupy dużych przedsiębiorstw.

Głównym czynnikiem wzrostu należności, które utraciły wartość były natomiast należności od klientów detalicznych z tytułu kredytów hipotecznych oraz – w mniejszym stopniu – gotówkowych.

Tabela 17. Wskaźniki jakości portfela kredytowego

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom, razem	25 105 296	20 567 994	4 537 302	22,1%
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(882 905)	(698 817)	(184 088)	26,3%
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom, razem	24 222 391	19 869 177	4 353 214	21,9%
Poniesione, ale niezidentyfikowane straty (IBNR)				
Zaangażowanie bilansowe brutto	23 665 232	19 246 702	4 418 530	23,0%
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo	(95 001)	(69 820)	(25 181)	36,1%
Zaangażowanie netto	23 570 231	19 176 882	4 393 349	22,9%
Należności, które utraciły wartość				
Zaangażowanie bilansowe brutto	1 440 064	1 321 292	118 772	9,0%
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo i indywidualnie	(787 904)	(628 997)	(158 907)	25,3%
Zaangażowanie netto	652 160	692 295	(40 135)	(5,8%)
Wskaźniki:				
Udział należności, które utraciły wartość w portfelu kredytowym brutto	5,7%	6,4%	x	(0,7%)
Pokrycie odpisami należności, które utraciły wartość	54,7%	47,6%	x	7,1%

Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Współczynnik wypłacalności spadł z 11,1% na końcu 2010 r. do 9,7% na końcu 2011 r., tym samym przekraczając poziom strategicznego minimum Grupy (10%). Fundusze własne wzrosły w 2011 r. o 130 596 tys. PLN głównie ze względu na zatrzymanie zysku netto za 2010 r. oraz zaliczenie do nich zysku netto za I półrocze 2011 r. (po przeglądzie przez niezależnego biegłego rewidenta) oraz przez wzrost funduszy uzupełniających z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Wzrost całkowitego wymogu kapitałowego o 342 310 tys. PLN był następstwem dynamicznego rozwoju akcji kredytowej Grupy.

W dniu 15 grudnia 2011 r. Zarząd Banku przedłożył Radzie Nadzorczej wniosek o dokapitalizowanie wraz z analizą dostępnych możliwości pozyskania kapitału. W następstwie tego wniosku, najwięksi akcjonariusze Banku – Rabobank i Ministerstwo Skarbu Państwa – podjęli rozmowy na temat rozwiązania kwestii dokapitalizowania Banku. Do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy BGŻ S.A. za 2011 r. nie podjęte zostały jeszcze wiążące ustalenia w tej sprawie.

Tabela 18. Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana	
			tys. PLN	%
Razem fundusze własne	2 399 781	2 263 845	135 936	6,0%
Całkowity wymóg kapitałowy	1 980 349	1 638 039	342 310	20,9%
Współczynnik wypłacalności (%)	9,7%	11,1%	x	(1,4%)

Wskaźniki finansowe

W 2011 r. Grupa uzyskała poprawę wszystkich wskaźników rentowności względem 2010 r. W przypadku stóp zwrotu z kapitału oraz aktywów zadecydował o tym wzrost zysku netto. Wzrost wskaźników marż odsetkowych był głównie efektem poprawy marż na depozytach oraz kredytach preferencyjnych.

Wskaźnik efektywności kosztowej Koszty / Dochody pozostał stabilny w efekcie równomiernego wzrostu kosztów i przychodów, przy czym gdyby wyłączyć koszty IPO wskaźnik ten wyniósłby w 2011 r. 74,2%. Głównymi czynnikami ograniczającymi możliwości poprawy wskaźnika w 2011 r. były koszty związane z realizacją średnioterminowej strategii rozwoju organicznego Banku, w ramach której kontynuowano rozwój sieci oddziałów oraz uruchomiono usługę internetowej bankowości bezpośredniej BGŻOptima.

Wzrost wskaźnika kosztów ryzyka kredytowego korespondował ze wzrostem odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek przy jednoczesnym dalszym rozwoju akcji kredytowej.

Wzrost wskaźnika Kredyty / Depozyty – po raz pierwszy w historii Grupy wyniósł on powyżej 100% - był rezultatem zmiany struktury zobowiązań Grupy w efekcie zaciągnięcia kredytu w CHF od akcjonariusza większościowego. Z uwagi na wzrost roli innych niż depozyty klientów źródeł finansowania (kredyty od banków, certyfikaty depozytowe), istotniejsze znaczenie zyskał wskaźnik relacji kredytów brutto do łącznej sumy źródeł finansowania. W 2011 r. uległ on poprawie z 89,4% do 86,7%.

Tabela 19. Wskaźniki finansowe

	2011	2010	Zmiana
Stopa zwrotu z kapitału ⁽¹⁾	5,0%	4,6%	0,4%
Stopa zwrotu z aktywów ⁽²⁾	0,4%	0,4%	0,0%
Marża odsetkowa netto ⁽³⁾	2,8%	2,3%	0,5%
Marża odsetkowa netto z punktami swapowymi ⁽⁴⁾	3,0%	2,7%	0,3%
Koszty / Dochody ⁽⁵⁾	75,2%	75,2%	(0,0%)
Koszty ryzyka kredytowego ⁽⁶⁾	(0,8%)	(0,7%)	(0,1%)
Kredyty / Depozyty ⁽⁷⁾	109,4%	97,7%	11,7%
Kredyty brutto / Razem źródła finansowania ⁽⁸⁾	86,7%	89,4%	(2,8%)

(1) Relacja zysku netto do średniego kapitału obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów.

(2) Relacja zysku netto do średnich aktywów obliczonych na bazie stanów na koniec kwartałów.

(3) Relacja wyniku z tytułu odsetek do średnich aktywów obliczonych na bazie stanów na koniec kwartałów,

(4) Relacja wyniku z tytułu odsetek oraz punktów swapowych do średnich aktywów obliczonych na bazie stanów na koniec kwartałów.

(5) Relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i amortyzacji do sumy wyniku działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych z wyłączeniem amortyzacji.

(6) Relacja odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek do średniego stanu kredytów i pożyczek netto udzielonych klientom obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów.

(7) Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do zobowiązań wobec klientów. Stan na koniec okresu.

(8) Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych oraz kredytów otrzymanych od innych banków. Stan na koniec okresu.

8. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ W 2011 R.

8.1. KANAŁY DYSTRYBUCJI

8.1.1. KANAŁY TRADYCYJNE

Placówki Banku

W 2011 r. Bank kontynuował rozbudowę sieci placówek rozpoczętą w 2008 r. w związku z realizacją strategii rozwoju na rynkach lokalnych. Główny kierunek ekspansji sieci stanowiły miasta powiatowe, w których dotychczas BGŻ nie posiadał placówki. Nowe oddziały lokalizowane są w centralnych punktach miast, z dogodnym dostępem dla klientów i nowoczesnym standardem wykończenia.

W 2011 r. uruchomiono 50 oddziałów (w tym 49 podległych i 1 operacyjny). W oparciu o przeprowadzoną analizę wyników finansowych oraz potencjału lokalizacji relokowano 5 oddziałów (w tym 4 podległe i 1 operacyjny) i zlikwidowano 4 oddziały podległe.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank dysponował 394 placówkami, z tego 120 stanowiły oddziały operacyjne, a 274 oddziały podległe (w porównaniu ze 117 oddziałami operacyjnymi i 231 podległymi według stanu na 31 grudnia 2010 r.). Sieć oddziałów uzupełniał 1 Bank Shop (placówka zlokalizowana w centrum handlowym Manufaktura w Łodzi), 17 kas zewnętrznych obsługujących transakcje gotówkowe i 7 centrów korporacyjnych obsługujących duże przedsiębiorstwa.

Sieć bankomatów

Na koniec 2011 r. sieć bankomatów bezpro wizyjnych dostępna dla Klientów Banku obejmowała oprócz sieci BGŻ S.A. bankomaty należące do Kredyt Banku, INVEST-BANKU S.A., Spółdzielczej Grupy Bankowej oraz sieci bankomatów Euronet. Na koniec grudnia 2011 r. Klienci mogli bezpłatnie skorzystać z 4 076 bankomatów, w tym z 512 własnych urządzeń BGŻ S.A. Klienci posiadający rachunki osobiste w Planie Aktywnym oraz Konto z Podwyżką mogli korzystać bezpłatnie ze wszystkich bankomatów w Polsce.

8.1.2. KANAŁY ALTERNATYWNE

Bankowość internetowa

W 2011 r. Bank uzyskał dynamiczny wzrost klientów korzystających z usługi internetowej eBGŻ (klienci detaliczni) oraz eBGŻ Firma (klienci instytucjonalni). W szybkim tempie wzrastała również liczba operacji przeprowadzanych za pośrednictwem kanału internetowego.

Tabela 20. Dane dotyczące eBGŻ

		31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Liczba klientów z dostępem	eBGŻ	288 697	232 393	56 304	24,2%
	eBGŻ Firma	52 599	37 926	14 673	38,7%
Liczba klientów aktywnie logujących się	eBGŻ	181 440	139 448	41 992	30,1%
	eBGŻ Firma	34 340	27 658	6 682	24,2%
Przeciętna miesięczna liczba transakcji	eBGŻ	733 557	530 937	202 620	38,2%
	eBGŻ Firma	622 945	484 654	138 291	28,5%

16 listopada 2011 r. Bank BGŻ uruchomił oddział BGŻOptima, którego oferta jest dostępna w Internecie. Informacje o ofercie zostały opisane w rozdziale **8.2.2 Utworzenie oddziału BGŻOptima.**

Bankowość telefoniczna

W 2011 r. odnotowano dalszy wzrost liczby klientów TeleBGŻ oraz liczby wykonanych operacji. Szczególnie dynamicznie rosła liczba połączeń wychodzących inicjowanych przez operatorów TeleBGŻ, co stanowiło odzwierciedlenie rozwoju funkcji sprzedażowej Centrum Komunikacji, uzyskanego m.in. poprzez realizację szeregu akcji sprzedażowych typu pre-approved. W 2011 r. konsultanci Centrum Komunikacji przekazali do oddziałów Banku 68 297 kontaktów sprzedażowych w porównaniu z 56 314 w 2010 r. (wzrost o 21,3%).

Tabela 21. Dane dotyczące TeleBGŻ

		31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Liczba klientów z dostępem do TeleBGŻ	Klienci detaliczni	326 843	272 926	53 917	19,8%
	Klienci instytucjonalni	82 149	57 103	25 046	43,9%
Przeciętna miesięczna liczba połączeń TeleBGŻ	Przychodzące do operatora	63 175	50 832	12 343	24,3%
	Przychodzące IVR	90 039	99 307	(9 268)	(9,3%)
	Wychodzące do klienta	36 024	19 410	16 614	85,6%

W celu zapewnienia płynnej obsługi klienta w kanale telefonicznym rozszerzono od lutego 2011 r. zakres usług Centrum Komunikacji w Radomiu – infolinia i akcje telemarketingowe – o podstawową obsługę transakcyjną tj. obsługę przelewów i zleceń stałych. Dodatkowo wprowadzono również zmiany w telefonicznym serwisie IVR, które uprościły i usprawniły proces automatycznej autoryzacji.

W ramach usługi TeleBGŻ wdrożono mechanizm sprzedażowy umożliwiający przedstawienie zautoryzowanemu klientowi kontaktującemu się z Centrum Komunikacji spersonalizowanej oferty produktowej.

W 2011 r. Bank otrzymał prestiżową nagrodę Contact Center Customer Innovation, wręczaną co roku firmom użytkującym w sposób nowatorski centrum telefoniczne lub wykazujących się dużą kreatywnością w podejściu do systemów i procesów wspierających kompleksową obsługę klienta. Nagroda została przyznana za kompleksowe i innowacyjne rozwiązanie Contact Center wykorzystujące kilka dziedzinowych systemów obsługiwanych przez jeden interfejs optymalizujący koszty oraz zwiększający efektywność i jakość obsługi.

Karty bankowe

Bank wydaje karty debetowe, kredytowe oraz z odroczonym terminem płatności pod auspicjami organizacji Mastercard. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. liczba wydanych kart wyniosła 586,1 tys. i była o 45,5 tys., tj. 8,4% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost osiągnięty został głównie dzięki kartom debetowym dla klientów detalicznych i korespondował ze wzrostem sprzedaży Konta Plus. W szybkim tempie przyrastała także liczba kart debetowych dla klientów biznesowych (wzrost o 23,6% r/r). Jednocześnie odnotowano prawie 7% wzrost sprzedaży kart kredytowych przy spadającej dynamice rynku (liczba kart kredytowych w stosunku do 2010 r. spadła o 20%).

Tabela 22. Liczba kart bankowych wydanych przez BGŻ S.A.

	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Karty debetowe klientów detalicznych	479 453	447 762	31 691	7,1%
Karty kredytowe klientów detalicznych	48 999	45 830	3 169	6,9%
Karty debetowe biznes	56 130	45 425	10 705	23,6%
Karty biznes z odroczonym terminem płatności	1 560	1 577	(17)	(1,1%)
Razem liczba wydanych kart	586 142	540 594	45 548	8,4%

Modyfikacje produktowe w opisywanym okresie dotyczyły dalszego uatrakcyjnienia kart kredytowych Standard, głównie poprzez promocję zwrotu części poniesionych przez Klienta wydatków. Kontynuowane były działania dedykowane rowerzystom (Karta rowerowa Banku BGŻ), a w szczególności promocyjne zniesienie opłat za usługę ubezpieczenia oraz zaoferowanie rabatu w wybranych sklepach rowerowych.

Współpraca z pośrednikami

Na koniec 2011 r. Bank aktywnie współpracował z 20 sieciowymi pośrednikami – takimi jak Open Finance, Notus czy Money Expert – lokalnymi pośrednikami oraz 6 internetowymi. Współpraca dotyczyła akwizycji oraz informacji i promocji produktów bankowych oferowanych klientom detalicznym oraz instytucjonalnym (z segmentów małych i średnich oraz mikro-przedsiębiorstw). W drugiej połowie roku umowy o informacji i promocji zostały przekształcone na umowy o akwizycji. W przypadku klientów z sektora Agro oraz beneficjentów Funduszy Unijnych współpraca opierała się przede wszystkim o umowy w zakresie informacji i promocji z firmami doradczymi oraz dilerami maszyn rolniczych, które również w drugiej połowie 2011 r. zostały przekształcone na umowy o akwizycji. Jednocześnie Bank w drugim półroczu 2011 Bank przeprowadził analizę efektywności niektórych umów i wypowiedział umowy z częścią pośredników.

8.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

8.2.1. Rozwój oferty produktowej

W 2011 r. działalność produktowa w obszarze bankowości detalicznej w oddziałach Banku BGŻ była skierowana w szczególności na optymalizację marż realizowanych na produktach depozytowych i kredytowych, rozbudowę stabilnej bazy depozytowej oraz zwiększenie sprzedaży produktów kredytowych. Dodatkowy aspekt podejmowanych działań to konieczność bieżącego dostosowywania regulacji produktowych do zmieniającego się otoczenia prawnego (w tym rekomendacji T wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego, Ustawy o kredycie konsumenckim, czy tzw. „Ustawy Antyspredowej”), poprawę procesów związaną z obsługą wybranych produktów bankowych (w tym konto osobiste, produkty hipoteczne), standaryzację i uproszczenie dokumentacji produktowej oraz poprawę systemów wspierających sprzedaż produktów kredytowych.

8.2.2. Utworzenie oddziału BGŻOptima

W dniu 17 listopada 2011 r. Bank uruchomił internetowy oddział BGŻOptima. Oferta BGŻOptima stanowi uzupełnienie oferty Banku w zakresie produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych i skierowana jest do Klientów, którzy chcą skorzystać z usług finansowych w sieci. Obecnie w skład oferty BGŻOptima wchodzi lokaty, konta oszczędnościowe oraz fundusze inwestycyjne.

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. liczba klientów obsługiwanych przez BGŻOptima wyniosła 37,2 tys., a wartość zgromadzonych przez nich depozytów 1 599 920 tys. PLN, z czego blisko 90% środków zostało pozyskanych z rynku.

8.2.3. Działalność depozytowa

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. depozyty detaliczne wzrosły o 2 064 322 tys. PLN, tj. 18,2%, do poziomu 13 433 828 tys. PLN. Wyraźnej zmianie uległa struktura bazy depozytowej – wzrósł udział lokat terminowych, a zmniejszył się rachunków bieżących i oszczędnościowych, co stało się wskutek przepływu środków z rachunków oszczędnościowych do depozytów terminowych. Głównym czynnikiem wzrostu depozytów detalicznych były środki pozyskane przez BGŻOptima w łącznej kwocie 1 599 920 tys. PLN, z czego 96,2% stanowiły krótkoterminowe lokaty terminowe.

Tabela 23. Wolumen i struktura depozytów detalicznych

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Rachunki bieżące i oszczędnościowe	6 174 921	6 326 540	(151 619)	(2,4%)
Lokaty terminowe	7 249 879	5 034 689	2 215 190	44,0%
Inne zobowiązania	9 028	8 277	751	9,1%
Razem depozyty klientów detalicznych	13 433 828	11 369 506	2 064 322	18,2%

W 2011 r. Bank zanotował wzrost liczby kont osobistych o 3,3% do 555,6 tys. szt., który był spowodowany wprowadzeniem w listopadzie 2010 r. do oferty Konta z Podwyżką, a także wynikał z rozbudowy sieci oddziałów. Posiadacze Konta z Podwyżką spełniający określone warunki otrzymują od Banku comiesięczną premię finansową. Łączna liczba otwartych kont osobistych w 2011 r. wyniosła 99,8 tys. szt., i była o 33,6 tys. szt., tj. 50,7%, wyższa niż w roku poprzednim. Większość, bo 67,6 tys. szt., stanowiły „Konta z Podwyżką”. Dobre wyniki sprzedaży osiągnięto dzięki atrakcyjności tego produktu, kampanii reklamowej w mediach oraz usprawnieniu procesu otwierania kont osobistych w oddziałach Banku. Konto z Podwyżką pełniło również rolę produktu umożliwiający pozyskanie klientów w nowych oddziałach. Wysoką atrakcyjność i jakość „Konta z Podwyżką” potwierdziło 1. miejsce dla tego produktu w rankingu najlepszych kont osobistych w 2011 r. sporządzonym przez portal Money.pl.

Tabela 24. Liczba rachunków depozytowych (w tys. szt.)

	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Liczba rachunków depozytowych w oddziałach	1 440,1	1 395,2	44,9	3,2%
Rachunki a'vista, w tym:	1 152,1	1 113,4	38,7	3,5%
Konta osobiste	555,6	537,9	17,7	3,3%
Konta Maax	8,9	8,7	0,2	2,3%
Konta oszczędnościowe Eskalacja	211,7	203,7	8,0	3,9%
Rachunki depozytów terminowych	288,0	281,8	6,2	2,2%
Liczba rachunków depozytowych w BGŻOptima	188,9	-	188,9	-
Konta oszczędnościowe	38,5	-	38,5	-
Rachunki depozytów terminowych	150,4	-	150,4	-

8.2.4. Działalność kredytowa

Wartość kredytów hipotecznych sprzedanych w 2011 r. wyniosła 644,8 mln PLN w porównaniu z 743,2 mln PLN w 2010 r. (spadek o 13,2%). Spadek sprzedaży spowodowany był zaostrzeniem kryteriów przyznawania tych kredytów wprowadzonym w trakcie 2010 r. oraz konserwatywną polityką Banku w zakresie marż odsetkowych. Jednocześnie wdrożono szereg rozwiązań mających pobudzić sprzedaż m.in. wprowadzone zostały nowe zasady cenowe dla marż odsetkowych – zlikwidowano dotychczasowe rozbudowane siatki marż i zdefiniowano nowe zasady obniżek ceny kredytu w przypadku łączenia go z innymi produktami (np. aktywna karta kredytowa, aktywne konto osobiste itp.) Dodatkowo od początku lutego trwała promocja cenowa, a na przełomie maja i czerwca przeprowadzono kampanię reklamową produktu w mediach. W efekcie tych działań uzyskano wzrost sprzedaży II półroczu o ponad 51,4% w porównaniu z I półroczem.

W przypadku kredytów gotówkowych wartość sprzedaży w 2011 r. wyniosła 338,5 mln PLN w porównaniu z 452,7 mln PLN rok wcześniej (spadek o 25,2%). Główne przyczyny mniejszej sprzedaży kredytów gotówkowych wynikały z ostrożniejszego podejścia Banku do kredytowania klientów detalicznych z uwagi na pogorszenie się jakości portfela tych kredytów udzielonych w poprzednich latach. Dodatkowo Bank ograniczył, a następnie zaprzestał współpracy z pośrednikami w zakresie dystrybucji tego produktu i skoncentrował się na sprzedaży skierowanej do własnych klientów na bazie

kampanii typu pre-approval. Do wybranych klientów kierowana była oferta limitu kredytowego, który mogli wykorzystać na otwarcie jednego, dwóch lub trzech produktów kredytowych z grupy consumer finance, tj. karty kredytowej, kredytu odnawialnego oraz kredytu gotówkowego.

Tabela 25. Wolumen i struktura kredytów detalicznych

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Kredyty w rachunku bieżącym	132 123	124 928	7 195	5,8%
Kredyty mieszkaniowe	7 118 474	6 558 895	559 579	8,5%
– złotowe	3 498 881	3 233 535	265 346	8,2%
– walutowe	3 619 593	3 325 360	294 233	8,8%
Kredyty gotówkowe	719 466	705 572	13 894	2,0%
Pozostałe kredyty dla klientów detalicznych	493 222	501 283	(8061)	(1,6%)
Razem kredyty dla klientów detalicznych	8 463 285	7 890 678	572 607	7,3%

Niższa niż przed rokiem sprzedaż podstawowych produktów kredytowych wpłynęła na ograniczenie wzrostu portfela kredytów dla klientów detalicznych – według stanu na koniec 2011 r. wartość tego portfela wyniosła 8 463 285 tys. PLN i była o 572 567 tys. PLN, tj. 7,3%, wyższa niż przed rokiem. Głównymi czynnikami wzrostu była wyżej opisana sprzedaż złotych kredytów mieszkaniowych oraz wzrost złotej wartości walutowych kredytów mieszkaniowych wynikający ze zmian kursowych (kredyty detaliczne w walutach obcych zostały wycofane ze sprzedaży w 2009 r.).

Tabela 26. Liczba rachunków kredytowych (w tys. szt.)

	31.12. 2011	31.12.2010	Zmiana r/r	
Liczba rachunków kredytowych, w tym:	297,7	289,7	8,0	2,8%
kredyty hipoteczne, budowlane i konsolidacyjne	48,3	46,8	1,5	3,2%
kredyty gotówkowe	82,7	80,8	1,9	2,4%

8.2.5. Ubezpieczenia

W 2011 r. prowadzone były prace nad wdrożeniem do oferty produktów ubezpieczeniowych Aviva, na podstawie umów podpisanych 17 grudnia 2010 r. z Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Rozpoczęcie sprzedaży tych produktów planowane jest na 2012 r.

W 2011 r. kontynuowano sprzedaż ubezpieczeń oferowanych we współpracy z innymi towarzystwami ubezpieczeniowymi. Były to głównie ubezpieczenia dołączane do produktów bankowych: kredytów gotówkowych, mieszkaniowych, kart kredytowych i kont osobistych.

8.3. USŁUGI MAKLERSKIE ORAZ DYSTRYBUCJA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA TFI

Biuro Maklerskie Banku BGŻ (BM BGŻ) koncentruje się na obsłudze klientów detalicznych, a oferta świadczonych usług stanowi uzupełnienie oferty Banku w zakresie produktów inwestycyjnych. Biuro Maklerskie obsługuje również wybranych klientów instytucjonalnych, do których należą OFE, TFI, i inne podmioty zarządzające powierzonymi im aktywami.

Przychody z tytułu prowizji maklerskich w 2011 r. wyniosły 5 577 tys. PLN w porównaniu z 6 907 tys. PLN w roku 2010. Udział Biura w obrotach na rynku akcji w 2011 r. wyniósł 0,23% w porównaniu z 0,24% rok wcześniej. Spadek przychodów i udziału w obrotach w stosunku do poprzedniego okresu

wynika ze struktury klientów. Biuro obsługuje przede wszystkim inwestorów krajowych, w tym w szczególności indywidualnych, których udział w obrotach w ostatnich latach stale się zmniejsza.

Na koniec 2011 r. Biuro Maklerskie Banku BGŻ prowadziło 30 858 rachunków papierów wartościowych, co w odniesieniu do 28 978 rachunków na koniec 2010 r., stanowiło wzrost o 6,49%. Przyrost liczby rachunków internetowych prowadzonych przez Biuro w systemie transakcyjnym bmBGŻ.net na koniec 2011 r. wyniósł 21,44%. Rachunków obsługiwanych za pośrednictwem Internetu na 31.12.2011 r. było 5 341, wobec 4 398 na koniec 2010 r.

Tabela 27. Udział Biura Maklerskiego Banku BGŻ w obrotach na GPW

		2011		2010	
		udział	wolumen	udział	wolumen
Akcje	w mln PLN	0,23%	1 146,41	0,24%	1 125,56
Obligacje	w mln PLN	1,15%	18,18	0,37%	10,50
Kontrakty	w szt.	0,38%	109 790	0,63%	175 942
Opcje	w szt.	1,11%	19 012	3,52%	47 467

BM BGŻ prowadziło na koniec 2011 r. dystrybucję jednostek uczestnictwa 54 funduszy zarządzanych przez 4 Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych (Union Investment TFI, Aviva Investors Poland TFI, Skarbiec TFI, Opera TFI). W ofercie Biura znajduje się szeroka oferta produktowa dotycząca TFI obejmująca fundusze tzw. bezpieczne (obligacyjne i pieniężne), fundusze stabilnego wzrostu i zrównoważone, a także fundusze o agresywnej polityce inwestycyjnej (akcyjne).

W pierwszym kwartale 2011 r., ze względu na polepszenie się sytuacji na rynkach finansowych wzrosło zainteresowanie klientów nabywaniem jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Jednak kolejne miesiące przyniosły drastyczne pogorszenie wyników sprzedażowych. Przełożyło się to bezpośrednio na osiągnięte w zeszłym roku przychody. W 2011 r. przychody z tytułu sprzedaży jednostek uczestnictwa TFI wyniosły 6 874 tys. PLN, w porównaniu z 7 643 tys. PLN w 2010 r.

Ze względu na pogorszenie koniunktury na rynkach finansowych i wzrost wartości umorzeń jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, nastąpił spadek wartości aktywów zgromadzonych przez klientów. Na 31 grudnia 2011 r. wartość tych aktywów wynosiła 554,8 mln PLN, w stosunku do 696,3 mln PLN w 2010 r.

BM BGŻ pośredniczy również w obrocie pozagiełdowym organizowanym przez BondSpot S.A. Od 3 grudnia 2007 r. Biuro jest uczestnikiem alternatywnego systemu obrotu NewConnect. Dotychczas, ze względu na niewielką skalę obrotów rynek ten nie ogrywał istotnej roli w przychodach biura, jednakże wraz ze zwiększającą się liczbą notowanych spółek skala przychodów BM BGŻ z tytułu tej działalności stale rośnie.

W 2011 r. BM BGŻ brało udział w przeprowadzeniu 10 ofert na rynku pierwotnym. W przypadku 7 ofert, Biuro pełniło funkcję oferującego, a więc brało udział, zarówno w przygotowaniu, jak i przeprowadzeniu oferty, jako jej organizator, na każdym etapie.

8.4. BANKOWOŚĆ INSTYTUCJONALNA

8.4.1. SEGMENTACJA KLIENTÓW

W 2011 r. klienci instytucjonalni Banku byli przyporządkowani do następujących segmentów:

- Dużych Przedsiębiorstw (DP) – o rocznej sprzedaży powyżej 60 mln PLN,
- Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) – o rocznej sprzedaży stanowiącej w złotych minimum równowartość 1 200 tys. EUR do 60 mln PLN,
- Mikroprzedsiębiorstw (Mikro) – o rocznej sprzedaży do równowartości 1 200 tys. EUR.

W ramach powyższych segmentów dodatkowo funkcjonują podsegmenty klientów z obszaru agro, rolników, sektora publicznego, organizacji non-profit oraz klientów kluczowych.

8.4.2. ROZWÓJ OFERTY PRODUKTOWEJ

Pakiety produktowe i produkty transakcyjne

Z dniem 21 marca 2011 r. Bank wprowadził do oferty nowe pakiety produktowe: pakiet Biznes Lider dla mikroprzedsiębiorstw oraz pakiet Agro Lider dla rolników (opisany w rozdziale poświęconym produktom dla agrobiznesu). Nowa oferta zastąpiła dotychczasową ofertę pakietu Firma Plan1 i pakietu Plan Agro. W skład pakietu Biznes Lider wchodzi: rachunek bieżący, bankowość telefoniczna, bankowość internetowa, karta płatnicza MasterCard Business, rachunki depozytowe, lokaty progresywne. W ramach pakietu Bank zrezygnował z pobierania opłat za prowadzenie rachunku oraz wpłaty i wypłaty.

Od czasu wprowadzenia oferty tj. od 21 marca 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. Bank odnotował znaczny wzrost liczby sprzedanych pakietów i pozyskał na nie nowych klientów oraz zmigrował część dotychczasowych (odpowiednio: Pakiet Biznes Lider – 7 912 klientów i Agro Lider – 5 618). Bank zmodyfikował również obecną ofertę Pakietu Firma Plan 2 i Firma Plan 3 poprzez włączenie do nich platformy transakcyjnej eBGŻ Treasury. Od stycznia do końca grudnia 2011 r. na wszystkie pakiety produktowe pozyskano razem 20 920 nowych klientów. Łączna liczba funkcjonujących pakietów produktowych według stanu na koniec 2011 r. wynosiła 72 232, natomiast poza pakietami Bank obsługiwał 19 352 klientów.

W 2011 r. wprowadzono także szereg zmian usprawniających proces obsługi klienta, m.in. usprawniono proces podpisywania umów i uproszczono dokumentację oraz wprowadzono kompleksową umowę ramową dla segmentu DP zawierającą 10 dedykowanych produktów. Ponadto, w celu usprawnienia procesu zawierania umów, udostępniono dla doradców aplikację do generowania umów pakietów. Aplikacja ta w sposób automatyczny dostosowuje zawartość merytoryczną umowy do formy prawnej klienta, liczby reprezentantów, zapewnia aktualność wzorców oraz intuicyjność obsługi,

W 2011 r. podpisano 48 umów w sprawie świadczenia przez Bank usługi Identyfikacja Płatnika (oparta o system IDEN) służących do obsługi masowych płatności przychodzących. W 2012 IDEN przetworzył łącznie 1,2 mln transakcji na kwotę 873,2 mln PLN.

Z końcem roku Bank wycofał z oferty czeki w obrocie zagranicznym.

Produkty skarbowe

W 2011 r. Bank wprowadził do oferty azjatyckie opcje walutowe – umożliwiające klientom zabezpieczanie się przed ryzykiem walutowym. Ponadto wprowadzono nową, uproszczoną dokumentację klientowską, uwzględniającą m.in.: kontynuację dostosowania regulacji do obowiązujących w Polsce przepisów wykonawczych w zakresie MiFID, postanowienia Rekomendacji A – KNF i uregulowanie świadczenia przez Bank porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym.

Produkty dla agrobiznesu

Pakiety produktowe

Funkcjonujący dotychczas w ofercie Banku Pakiet Plan Agro zastąpiono pakietem Agro Lider, obejmującym: rachunek bieżący, usługi bankowości telefonicznej i internetowej, rachunek lokacyjny Agro Eskalacja oraz bezpłatne wpłaty i wypłaty gotówkowe. Dla ułatwienia procesu sprzedaży Pakietu Agro Lider przygotowano również nowy wzór umowy i formularzy dostosowane do specyfiki klienta Agro i potrzeby rachunku wspólnego. Do końca 2011 r. sprzedano 5 618 pakietów.

Rachunki lokacyjne

Podstawowym produktem oszczędnościowym dedykowanym dla rolników jest rachunek lokacyjny Agro Eskalacja. Rachunek ten jest szczególnie popularny w okresie wypłaty przez Agencję Restrukturyzacji i

Modernizacji Rolnictwa dopłat bezpośrednich. W 2011 r Bank rozszerzył dotychczasową grupę docelową odbiorców rachunku lokacyjnego o klientów z segmentu MSP.

Kredyty

Od 4 kwietnia 2011 r. w ofercie Banku znalazł się nowy kredyt w rachunku bieżącym Formuła Agro, który jest modyfikacją kredytu Agro Linia z dwiema możliwymi kwotami kredytu w zależności od podstawy wyznaczania kwoty kredytu, tj. do 50 tys. PLN w oparciu o deklarowane wpływy na rachunek oraz do 250 tys. PLN w oparciu o udokumentowane średniomiesięczne wpływy na rachunek. W obu wariantach zrezygnowano z konieczności dostarczania zaświadczeń z KRUS, Urzędu Gminy, Urzędu Skarbowego – kredyt udzielany jest na podstawie oświadczenia klienta zawartego we wniosku kredytowym. Do oceny klienta wprowadzono ocenę scoringową. Sprzedaż produktu wsparto kampanią marketingową trwającą do końca maja.

W sierpniu 2011 r. zmodyfikowano ofertę produktową kredytu BGŻ Unia i wprowadzono możliwość kredytowania projektów inwestycyjnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, które uzyskują wsparcia w ramach programów pomocowych wdrażanych przez NFOŚiGW, tj. „System Zielonych Inwestycji GIS – Biogazownie rolnicze”, „System Zielonych Inwestycji GIS – Elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę” oraz „OZE i Kogeneracja”.

We wrześniu 2011 r. wdrożony został kredyt inwestycyjny na realizację projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w ramach Programu Finansowania Rozwoju Energii Zrównoważonej w Polsce – PolSEFF. Kredyt „Czysta Energia”, w maksymalnej kwocie 1 mln EUR, przeznaczony jest na finansowanie inwestycji w poprawę efektywności energetycznej oraz na budowę małych źródeł energii odnawialnej. Adresatem produktu są firmy spełniające wymogi unijnej definicji MSP oraz rolnicy. Klienci, którzy zdecydują się na udział w Programie, otrzymują premię inwestycyjną wynoszącą 10 lub 15% kwoty zaciągniętego kredytu.

W drugim półroczu 2011 r. dokonano kilku modyfikacji sztandarowego kredytu obrotowego dla rolników tj. Agro Ekspres. Podwyższono maksymalną kwotę kredytu z 1 do 2 mln PLN i zmodyfikowano zasady odnośnie zabezpieczenia w postaci hipoteki.

Ubezpieczenia

W listopadzie 2010 r. Bank podpisał umowę o współpracy z Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych S.A. – spółką specjalizującą się w zakresie ubezpieczeń rolniczych. W ramach współpracy z Concordia Polska TUW oferta Banku dla klientów Agro została poszerzona o produkty ubezpieczeniowe. Do sprzedaży wprowadzono pakiety ubezpieczeń zawierające produkty podstawowe, w ramach których rolnicy mogą ubezpieczać uprawy, maszyny rolnicze, budynki gospodarcze oraz mieszkalne, ruchomości oraz OC w życiu prywatnym oraz z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Oferta zakresu dodatkowego ubezpieczeń obejmuje ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby, usługi obsługi prawnej na koszt ubezpieczyciela oraz usług assistance (pomoc medyczna, domowa, w podróży samochodem, w podróży zagranicznej, concierge). Produkty ubezpieczeniowe mogą być również sprzedawane indywidualnie, poza pakietami.

W drugim półroczu największym zainteresowaniem wśród klientów cieszył się produkt Ubezpieczenie Upraw Ozimych ze względu na obowiązkowość posiadania ubezpieczenia w przypadku otrzymywania dopłat bezpośrednich do gruntów rolnych.

Na koniec grudnia 2011 r. sprzedano 5 319 polis na łączną składkę ponad 12,4 mln PLN.

8.4.3. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

Według stanu na koniec 2011 r. wartość portfela kredytów brutto dla klientów instytucjonalnych wyniosła 16 642 011 tys. PLN i było o 3 964 695 tys. PLN, tj. 31,3%, wyższa niż rok wcześniej. Dynamiczny wzrost kredytów osiągnięto we wszystkich segmentach: DP, MSP oraz Mikro.

W ujęciu produktowym, głównym motorem wzrostu portfela były kredyty inwestycyjne dla przedsiębiorstw (wzrost o 1 538 626 tys. PLN, tj. 56,4%), udzielone głównie klientom z segmentów DP i MSP. Wysokie tempo wzrostu (o 775 796 tys. PLN, tj. 31,0%) odnotowano również dla kredytów w rachunku bieżącym, co zostało osiągnięte dzięki dobrym wynikom na produktach Ekspres Linia dla MSP oraz Agro Ekspres dla rolników. Z początkiem 2011 r. Bank wdrożył nowy, sprawniejszy proces sprzedaży tych produktów.

Tradycyjnie dla Banku BGŻ, ważnym czynnikiem rozwoju akcji kredytowej były także kredyty dla rolników, które w 2011 r. wzrosły o 673 920 tys. PLN, tj. 19,4%, a głównym składnikiem tego wzrostu były kredyty preferencyjne.

Tabela 28. Kredyty brutto dla klientów instytucjonalnych

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
W rachunku bieżącym, w tym:	3 276 428	2 500 632	775 796	31,0%
– przedsiębiorstwa	1 814 091	1 407 450	406 641	28,9%
– przedsiębiorcy indywidualni	313 568	245 821	67 747	27,6%
– rolnicy	1 129 431	836 184	293 247	35,1%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	13 365 583	10 174 963	3 190 620	31,4%
– przedsiębiorstwa, w tym:	7 641 938	5 524 428	2 117 510	38,3%
- inwestycyjne	4 265 207	2 726 581	1 538 626	56,4%
- obrotowe	2 366 793	2 026 163	340 630	16,8%
– przedsiębiorcy indywidualni	1 173 698	852 108	321 590	37,7%
– rolnicy	4 146 549	3 472 629	673 920	19,4%
– instytucje sektora budżetowego	288 652	214 429	74 223	34,6%
– pozostałe podmioty	114 746	111 369	3 377	3,0%
Pozostałe	-	1 721	-	-
Razem	16 642 011	12 677 316	3 964 695	31,3%
z czego:				
Kredyty preferencyjne	4 057 019	3 492 138	564 881	16,2%

Leasing

Sprzedaż usług leasingu, obsługa produktowa oraz zarządzanie ryzykiem kredytowym portfela leasingowego są koordynowane przez spółkę BGŻ Leasing Sp. z o.o. Rok 2011 był rekordowy w działalności BGŻ Leasing. W ramach świadczenia usług leasingowych spółka oddała w 2011 r. w leasing środki trwałe o wartości 584,6 mln PLN, co oznacza wzrost o 31% w porównaniu z 2010 r. Ogółem podpisano 1 662 umowy leasingowe.

8.4.4. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

W 2011 r. Bank prowadził ostrożną politykę cenową wobec depozytów instytucjonalnych ukierunkowaną na uzyskanie poprawy marży odsetkowej oraz dywersyfikacji i stabilności depozytów. Elastyczna polityka marżowa stosowana była wobec najlepszych i najbardziej lojalnych klientów. Priorytetem było m.in. zwiększenie sald na rachunkach bieżących, a także pozyskiwanie depozytów od MSP oraz Mikroprzedsiębiorstw, a także rolników.

Do najistotniejszej zmiany w strukturze depozytów instytucjonalnych doszło w czerwcu 2011 r., kiedy jeden z istotnych wówczas klientów depozytowych Banku – agencja rządowa działająca w sektorze rolnym – wycofała swoje środki i przeniosła je do państwowego Banku Gospodarstwa Krajowego, co było konsekwencją wejścia w życie nowych przepisów o konsolidacji finansów publicznych. Bank monitorował zmiany legislacyjne w obszarze finansów publicznych i przygotował się na nie z wyprzedzeniem, dzięki czemu regulacyjne wskaźniki płynności pozostały na bezpiecznym poziomie.

W 2011 r. depozyty instytucjonalne ogółem spadły o 174 385 tys. PLN, tj. 1,8%, do czego przyczynił się wyżej opisany odpływ depozytów klientów sektora budżetowego oraz zmniejszenie skali finansowania hurtowego od pozostałych podmiotów finansowych. Jednocześnie wzrosły depozyty klientów korporacyjnych – w tym głównie MSP, mikroprzedsiębiorstw oraz rolników. Były to korzystne zjawiska z punktu widzenia jakości oraz kosztów struktury finansowania, jak również biorąc pod uwagę pozyskanie dodatkowego finansowania w CHF od akcjonariusza większościowego oraz dodatkowych środków detalicznych za pośrednictwem BGŻOptimy.

Tabela 29. Depozyty klientów instytucjonalnych

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010	Zmiana r/r	
Pozostałe podmioty finansowe:	817 751	1 090 373	(272 622)	(25,0%)
Rachunki bieżące	16 842	15 200	1 642	10,8%
Lokaty terminowe	800 898	1 072 109	(271 211)	(25,3%)
Inne zobowiązania	11	3 064	(3 053)	(99,6%)
Klienci korporacyjni:	7 901 418	6 871 791	1 029 627	15,0%
Rachunki bieżące	3 442 366	3 476 534	(34 168)	(1,0%)
Lokaty terminowe	4 382 143	3 321 879	1 060 264	31,9%
Inne zobowiązania	76 909	73 378	3 531	4,8%
Klienci korporacyjni, w tym rolnicy:	876 745	686 217	190 528	27,8%
Rachunki bieżące	722 838	647 779	75 059	11,6%
Lokaty terminowe	149 479	28 949	120 530	416,4%
Inne zobowiązania	4 428	9 489	(5 061)	(53,3%)
Klienci sektora budżetowego:	788 655	1 720 045	(931 390)	(54,1%)
Rachunki bieżące	413 291	870 988	(457 697)	(52,5%)
Lokaty terminowe	375 241	848 932	(473 691)	(55,8%)
Inne zobowiązania	123	125	(2)	(1,6%)
Razem	9 507 824	9 682 209	(174 385)	(1,8%)

8.4.5. FINANSOWANIE HANDLU

W 2011 r. oferta faktoringowa Banku została uzupełniona o faktoring:

- odwrotny, polegający na zapłacie przez Bank BGŻ zobowiązań odbiorcy w stosunku do zgłoszonych dostawców;
- administracyjny, polegający na nabywaniu wierzytelności, inkasowaniu spłat od kontrahentów oraz prowadzeniu działań ponagających, bez zobowiązania Banku BGŻ do finansowania wierzytelności;
- wymagalnościowy, polegający na zapłacie przez Bank BGŻ zaliczki w terminie wymagalności, wynikającym z faktury,
- pełny ubezpieczony, z polisą globalną Banku polegający na nabywaniu przez Bank wierzytelności ubezpieczonych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes, bez prawa regresu do Klienta. Wynegocjowana przez Bank BGŻ polisa ubezpieczeniowa jest ważna do 30 czerwca 2012 r.

W 2011 r. wzrosła liczba pozyskanych umów (o 63%) oraz wartość limitów tych umów (o 130%). Bank wykupił wierzytelności o łącznej wartości 2 575 mln PLN w porównaniu z 1 792 mln PLN w roku poprzednim, tj. o 45% więcej. Wraz ze wzrostem obrotów wzrosło zaangażowanie Banku BGŻ - z 273 122 tys. PLN w 2010 r. do 389 527 tys. PLN w 2011 r., czyli o 42,6%.

Gwarancje bankowe

W portfelu gwarancji udzielonych przez Bank BGŻ w 2011 r. znajdują się głównie gwarancje dobrego wykonania umowy, zapłaty za zakupione towary/wykonane usługi, przetargowe oraz gwarancje zwrotu

zaliczki. Bank BGŻ przygotował specjalną ofertę dla firm transportowych na gwarancje zabezpieczające opłaty za korzystanie z płatnych dróg krajowych i autostrad - gwarancje viaTOLL. Służą one zabezpieczeniu płatności, do dokonywania których użytkownik pojazdów jest zobowiązany w związku z korzystaniem z dróg krajowych lub ich odcinków w trybie odroczonej płatności.

Według stanu na koniec 2011 r. łączna kwota zobowiązań gwarancyjnych udzielonych klientom wynosiła 789 391 tys. PLN, a łączne przychody Banku z tytułu prowizji od gwarancji wyniosły 12 173 tys. PLN. Na koniec 2011 r. w portfelu znajdowało się 1 505 gwarancji wobec 1 295 w 2010 r.

Akredytywy dokumentowe

Bank otwiera akredytywy na rzecz klientów krajowych i zagranicznych oraz obsługuje i potwierdza akredytywy otwarte przez inne banki.

W 2011 r. Bank odnotował wzrost dochodów z tytułu prowizji od akredytyw, które wyniosły 1,793 mln PLN, (1,4 mln PLN w 2010 r.) przy łącznej wartości otwartych akredytyw importowych 166,3 mln PLN (182,2 mln PLN w 2010 r.) oraz obsłużonych akredytyw eksportowych na poziomie 32,8 mln PLN.

8.4.6. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W 2011 r. Bank obsługiwał 5 programów emisji papierów dłużnych, w tym 3 programy emisji papierów wartościowych jednostek samorządu terytorialnego. W 2011 r. Bank nie występował w roli organizatora nowej emisji papierów dłużnych.

8.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU PIENIĘŻNYM I WALUTOWYM

W 2011 roku istotny wpływ na działalność Banku na rynku pieniężnym i walutowym miały następujące czynniki:

- niepewność związana z kryzysem zadłużeniowym grupy państw wchodzących w skład strefy euro,
- pogorszenie się oceny wiarygodności kredytowej wielu krajów rozwiniętych oraz banków operujących na globalnych rynkach finansowych,
- spadek płynności rynku międzybankowego w zakresie transakcji depozytowych,
- wzrost zapotrzebowania na płynność w sektorze bankowym w drugim półroczu 2011 r., przekładająca się na wyższe koszty pozyskania finansowania od klientów banków,
- wyhamowanie tendencji aprecjacyjnych, a następnie znaczna deprecjacja złotego względem głównych par walutowych,
- cztery podwyżki stóp procentowych NBP w pierwszym półroczu 2011 roku, łącznie o 1,00 pp.,
- utrzymujące się wysokie zainteresowanie inwestorów zagranicznych krajowymi instrumentami dłużnymi mimo zawirowań na globalnych rynkach finansowych.

Działalność na rachunek własny

Rynek walutowy

W 2011 r. obroty realizowane przez Bank BGŻ na rynku międzybankowym w zakresie transakcji walutowych wzrosły o ponad 60% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wzrost obrotów wynikał zarówno ze zwiększonego wolumenu transakcji walutowych dokonywanych przez Klientów Banku, jak i z aktywnego zarządzania pozycją walutową Banku. Największy obrót w zakresie transakcji wymiany walutowej zanotowano na parze walutowej EUR/PLN (udział ponad 70%), a w dalszej kolejności na parach walutowych USD/PLN i GBP/PLN. Wzrost aktywności Banku na rynku walutowym nie dotyczył transakcji opcji walutowych, które w dalszym ciągu spotykały się z niewielkim zainteresowaniem Klientów Banku.

Rynek stopy procentowej

Obroty na rynku instrumentów dłużnych wzrosły ponad 2-krotnie, obroty realizowane w ramach transakcji buy-sell-back oraz sell-buy-back 4-krotnie, zaś obroty na rynku swapów stopy procentowej o 55% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wzrost aktywności na rynku międzybankowym wynikał głównie z większego zainteresowania Klientów Banku (głównie niebankowych instytucji finansowych) produktami rynku stopy procentowej, a także wzrostu aktywności Banku na rachunek własny. Znaczący wzrost pozycji Banku na rynku stopy procentowej przyczynił się do uzyskania przez Bank statusu Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych na 2012 r.

Zarządzanie płynnością

Utrzymująca się ograniczona płynność rynku międzybankowego powodowała, że transakcje depozytowe zawierane były jedynie w celu zarządzania płynnością natychmiastową i krótkoterminową Banku. Podstawowym instrumentem lokowania krótkoterminowych nadwyżek płynności były bony pieniężne NBP. Bank nie korzystał z rynku międzybankowego jako źródła pozyskania finansowania działalności bieżącej. Ryzyko krótkoterminowej stopy procentowej wynikające z transakcji depozytowych Klientów Banku oraz z innych instrumentów oferowanych Klientom było aktywnie zarządzane poprzez transakcje OIS, FRA, IRS oraz FX Swap.

Zarządzanie aktywami i pasywami

W zakresie zarządzania aktywami i pasywami Bank przeprowadzał operacje finansowe mające na celu zarządzanie strukturalną ekspozycją Banku na ryzyka: stopy procentowej, walutowe i płynności poprzez m.in. zarządzanie nadwyżką dostępnych źródeł finansowania, pozyskiwanie długoterminowego finansowania i emisję dłużnych papierów wartościowych oraz zabezpieczanie związanych z tym ryzyk.

Pożyczka w CHF

W dniu 22 kwietnia 2011 r. Bank i Cooperatieve Centrale Raiffeisen–Boerenleenbank B.A. zawarły umowę, zgodnie z którą Bank otrzymał środki w kwocie 1 008 mln CHF na okres 12 lat, celem finansowania istniejącego portfela kredytów mieszkaniowych denominowanych w CHF po stałym i przewidywalnym koszcie. Linia była uruchamiana w 18 transzach, począwszy od 29 kwietnia 2011 r. do 30 września 2011 r. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. stan kapitału pożyczki wynosi 3 547 917 tys. PLN. Koszt ustalony został dla połowy kwoty na poziomie CHF Libor 3M + marża, a dla drugiej połowy – CHF Libor 6M + marża. Pożyczka jest spłacana ratalnie co 3 i 6 miesięcy. Dzięki niej Bank unieważnił się – zarówno z punktu widzenia kosztu jak i ryzyka płynności – na zmiany kursu PLN wobec CHF.

Linia kredytowa z EBOiR

W dniu 31 sierpnia uruchomiona została druga długoterminowa (5-letnia) linia kredytowa z EBOiR w kwocie 50 mln EUR, z przeznaczeniem na wsparcie inwestycji w sektorze MSP i Mikro związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. W celu dystrybucji tych środków Bank uruchomił dedykowany produkt kredytowy oraz zawarł transakcję zabezpieczającą.

Bank posiada również inną linię kredytową w kwocie 50 mln EUR od EBOiR otrzymaną w I półroczu 2010 r. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. stan kapitału tych pożyczek wyniósł 441 680 tys. PLN.

Portfel inwestycyjny

Według stanu na koniec 2011 r., wartość nominalna portfela inwestycyjnego Banku wynosiła 2,65 mld PLN. Portfel w 100% składał się z płynnych obligacji Skarbu Państwa z datą zapadalności w przedziale 2-10 lat, księgowanych jako dostępne do sprzedaży, tj. ze zmianami wyceny odnoszonymi na kapitał. W II połowie 2011 r. portfel wygenerował wynik w wysokości 80,9 mln PLN, w tym 7,9 mln PLN ze sprzedaży papierów przed datą zapadalności – w celu dostosowania struktury (duration) portfela do rosnącego bilansu Bank realizował sprzedaż krótkich papierów i zakupu papierów dłuższych, utrzymując wartość nominalną portfela w docelowym przedziale 2,5 – 2,7 mld PLN.

Certyfikaty Depozytowe

W 2011 r. Bank emitował krótkoterminowe papiery komercyjne Banku BGŻ (Certyfikaty Depozytowe), jako uzupełniające źródło finansowania. Według stanu na koniec 2011 r. na bazie Umowy z 14 marca 2008 r. w sprawie programu emisji krótko- i średnioterminowych papierów wartościowych na okaziciela denominowanych w PLN Bank wyemitował certyfikaty o nominalnej wartości 2 044 500 tys. PLN, a ich daty wymagalności koncentrowały się w przedziale 3-6 miesięcy.

Sprzedaż produktów skarbowych klientom

W 2011 r. Bank odnotował wzrost aktywności Klientów, zarówno w zakresie natychmiastowych transakcji wymiany walutowej, jak i transakcji terminowych w porównaniu do 2010 r. Było to m.in. spowodowane wzmożoną akcją sprzedażową w zakresie produktów skarbowych, a także dalszym szybkim rozwojem elektronicznego kanału dystrybucji produktów rynków finansowych – e-BGŻ Treasury. Nastąpił też dalszy wzrost zainteresowania transakcjami zabezpieczającymi ryzyko zmiany kursów walutowych (głównie transakcje forward) jak i ryzyko stopy procentowej (transakcje IRS).

8.6. WSPÓLPRACA Z BANKAMI I INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI

Correspondent banking i przekazy pieniężne

W 2011 r. Bank utrzymywał kontakty korespondenckie z około 680 podmiotami finansowymi, przy czym na koniec roku Bank miał otwarte 23 rachunki Nostro w 14 głównych walutach w bankach zagranicznych. Według stanu na dzień 31.12.2011 r. Bank prowadził 39 rachunków Loro w 6 walutach dla 21 banków zagranicznych, 2 banków krajowych i 4 zagranicznych niebankowych instytucji finansowych. Rachunki Loro prowadzone w księgach BGŻ S.A. stanowią zewnętrzne źródło pozyskiwania bezkosztowych środków obrotowych, służących potrzebom operacyjnym Banku. Za pośrednictwem tych rachunków realizowane są przede wszystkim transfery klientowskie oraz transfery typu bank-to-bank.

W 2011 r. Bank BGŻ współpracował z czterema zagranicznymi niebankowymi instytucjami finansowymi oferującymi tanie i szybkie elektroniczne przekazy pieniężne: MoneyGram (USA), Doma International Transfers (USA), Vigo Remittance Corporation (USA) oraz OneMoneyMail (Wielka Brytania). Przedmiotem współpracy są zarówno przekazy gotówkowe, jak i przekazy na rachunki bankowe. W przypadku firmy MoneyGram transakcje realizowane były dwukierunkowo – z Polski i do Polski.

W 2011 r. Bank kontynuował również współpracę z innymi krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym głównie z funduszami inwestycyjnymi, ubezpieczycielami, towarzystwami emerytalnymi oraz z brokerami i bankami, która umożliwiła zawieranie szerokiego spektrum transakcji skarbowych i depozytowych.

Finansowanie operacji handlu zagranicznego

Oferta produktów finansowania operacji handlu zagranicznego Banku obejmuje: akredytywy dokumentowe eksportowe i importowe, inkasa dokumentowe eksportowe i importowe, dyskonto akredytywy, gwarancje nostro i loro, awale i poręczenia, faktoring, polecenia wypłaty. Bank pod koniec 2011 r. wycofał się z obsługi operacji czekowych w obrocie zagranicznym.

W 2011 r. rozliczono 513 959 transakcji za pośrednictwem rachunków nostro otwartych w zagranicznych i krajowych bankach komercyjnych oraz NBP, co w porównaniu z analogicznym okresem w 2010 r. (388 194 transakcji) stanowi wzrost o 32,4%. Wartość transakcji rozliczonych przez rachunki nostro wzrosła w 2011 r. w stosunku 2010 r. o 9,5 %, osiągając 3 083 mld PLN.

Ogółem za pośrednictwem rachunków loro rozliczono w 2011 r. 113 792 transakcji (zlecenia międzybankowe i klientowskie). W porównaniu do 2010 r. (100 832 transakcji) stanowiło to wzrost liczby transakcji o około 13 %. Natomiast pod względem wartości obrotów w 2011 rozliczono transakcje na 892 mld PLN, co w porównaniu z 2010 daje wzrost o 45% (w 2010 obroty wyniosły 614,5 mld PLN)

Liczba poleceń wypłaty za granicę wzrosła w 2011 r. o 18% do 137 728 przelewów, a wartość przelewów importowych wzrosła o 63% i wyniosła 11 972 mln PLN.

W dalszym ciągu widoczny jest trend wzrostowy w zakresie zwiększania udziału kanałów elektronicznych w łącznej liczbie transferów importowych z 72% w 2010 r. do 80% w tym samym okresie w 2011 r.

W zakresie przelewów eksportowych liczba transakcji w stosunku do 2010 r. wzrosła o 20,3% (w 2011 r. zrealizowano 346 329 poleceń wypłaty z zagranicy), a wartość zrealizowanych w 2011 r. przelewów eksportowych wyniosła 17 177 mln PLN, tj. o 42% więcej niż w 2010 r.

Liczba oraz wartość transferów realizowanych przy udziale produktu SEPA Credit Transfer dla transferów wychodzących podwoiła się w stosunku do analogicznego okresu i obecnie wynosi odpowiednio: 60 772 transferów o wartości 3 254 mln PLN (w 2010 r. 31 725 transferów o wartości 1 613 mln PLN).

W zakresie transferów SEPA przychodzących wzrost ilościowy i wartościowy wyniósł około 70 % i w 2011 r. wynosił 152 354 transfery o wartości 3 372 mln PLN (w 2010 r. 90 418 transferów o wartości 1 972 mln PLN).

Udział SEPA Credit Transfer w liczbie transferów importowych oraz eksportowych w 2011 r istotnie się zwiększył i wyniósł dla obu rodzajów transferów 44%.

W ramach obsługi operacji dokumentowych własnych (akredytyw i inkas) oraz gwarancji i promes własnych, liczba nowych transakcji w 2011 r. zrealizowanych na zlecenie klientów Banku wzrosła w porównaniu do 2010 r. o 27% do 1 731 nowych transakcji, osiągając wartość 1 104,5 mln PLN, co stanowiło wzrost wartości transakcji o 48,10%. Wartość otwartych przez Bank nowych akredytyw własnych oraz inkas własnych pozostała na poziomie porównywalnym do 2010 r. i wyniosła 172,6 mln PLN, natomiast wolumen akredytyw i inkas własnych wzrósł w stosunku do 2010 r o 22,5% i wyniósł 474 transakcji. W 2011 r. nastąpił wzrost liczby udzielonych przez bank gwarancji o 28,8 % w stosunku do 2010 r. (zrealizowano 1 257 transakcji) natomiast wartość tych transakcji wyniosła 931,9 mln PLN, co stanowi wzrost o 65,5% wartości udzielonych gwarancji w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. W zakresie operacji dokumentowych obcych oraz gwarancji obcych wartość transakcji zrealizowanych w 2011 r. na rzecz klientów Banku wyniosła 139,4 mln PLN, co w porównaniu do 2010 r. stanowi wzrost o 12,5% wartości zrealizowanych transakcji przy porównywalnej do ubiegłego roku wolumenie, który w roku 2011 wyniósł 513 transakcji.

8.7. PRZECIĘTNE PODSTAWOWE STOPY PROCENTOWE STOSOWANE W CIĄGU ROKU OBROTOWEGO

Tabela 30. Przeciętne podstawowe stopy procentowe BGŻ S.A. w 2011 r.

	Gospodarstwa domowe	Przedsiębiorstwa
Depozyty terminowe*		
PLN	4,32%	4,51%
EUR	0,20%	0,20%
Kredyty		
PLN	10,31%	8,80%
EUR	3,20%	3,20%
CHF	4,77%	-

* z wył. lokat 1-dniowych.

8.8. ORGANIZACJA I KADRY

8.8.1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

W styczniu 2011 r. dokonano reorganizacji w obrębie Obszaru Rynków Finansowych polegającej na utworzeniu nowej komórki odpowiedzialnej za pozyskiwanie klientów niebędących bankami i

bezpośrednią sprzedaż produktów rynku finansowego, jak również doradzanie klientom niebankowym w zakresie optymalizacji ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej, inicjowanie nowych produktów rynku finansowego. Jednocześnie zmieniono rolę dotychczasowego Departamentu Skarbu (obecnie Departament Rynków Finansowych) na zarządzanie środkami i przepływami finansowymi Banku, prowadzenie operacji na krajowym i międzynarodowych rynkach finansowych na rachunek Banku w celu maksymalizacji zysku w ramach przyznanych limitów. Zarządzania aktywami i pasywami zostało powierzone nowoutworzonej komórce w obszarze Finansów.

W kwietniu 2011 r. dokonano całościowej reorganizacji w obrębie Pionu IT.

W maju 2011 r. dokonano zmian w strukturze obszarów zarządzania w Centrali w związku z objęciem funkcji przez nowych Członków Zarządu. W szczególności utworzono Obszar Bankowości Detalicznej oraz Zarządzania Kanałami Dystrybucji oraz Obszar Bankowości Instytucjonalnej. W skład drugiego z nich wchodzi Pion Agrobiznesu i Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Poprzednia struktura zarządzania działalnością biznesową obejmowała Obszar Zarządzania Kanałami Dystrybucji oraz Obszar Rozwoju Produktów i Marketingu.

W lipcu dokonano zmian w strukturze zarządzania Bankiem poprzez utworzenie nowego obszaru bankowości detalicznej oraz zarządzania kanałami dystrybucji w związku z powołaniem nowego członka Zarządu.

W październiku utworzono nowy Obszar Zarządzania Zasobami Ludzkimi w związku z powołaniem nowego członka Zarządu odpowiedzialnego za ten obszar. Ponadto utworzono Departament Bezpieczeństwa Banku i Przeciwdziałania Nadużyciom, odpowiedzialny za wszystkie aspekty występujących w Banku nadużyć oraz Biuro Modelowania Biznesu, odpowiedzialne za zarządzanie długoterminowymi inicjatywami biznesowymi i wspieranie realizacji krótkoterminowych inicjatyw biznesowych realizowanych w Obszarze Bankowości Detalicznej i Zarządzania Kanałami Dystrybucji.

W listopadzie przeprowadzono pierwszy etap reorganizacji Obszaru Ryzyka.

8.8.2. KADRY

Zatrudnienie

Na koniec grudnia 2011 r. BGŻ S.A. zatrudniał 5 592 osoby, tj. o 5,5% więcej niż rok wcześniej. W Centrali zatrudnienie wzrosło o 1,3% r/r, co wynikało w dużej mierze ze zmian w strukturze organizacyjnej oraz wzmocnieniem funkcji zarządzania ryzykiem. Zatrudnienie w sieci Banku zwiększyło się o 6,1% r/r w związku z dynamicznym rozwojem sieci placówek.

Tabela 31. Zatrudnienie w Banku w osobach i etatach

	31.12.2011	31.12.2010	zmiana	zmiana (%)
Sieć	4 027	3 795	232	6,1%
Centrala	1 453	1 435	18	1,3%
Biuro Maklerskie	36	34	2	5,9%
BGŻOptima	43	-	43	-
Ośrodki Wypoczynkowe	30	32	(2)	(6,3%)
Związki Zawodowe	3	3	0	0,0%
Razem (osoby)	5 592	5 299	293	5,5%
Sieć	3 992,8	3 761,4	231,4	6,2%
Centrala	1 447,0	1 427,4	19,6	1,4%
Biuro Maklerskie	36,0	34,0	2,0	5,9%
BGŻOptima	21,4	0,0	21,4	
Ośrodki Wypoczynkowe	29,5	31,5	(2,0)	(6,3%)
Związki Zawodowe	3,0	3,0	-	0,0%
Razem (etaty)	5 529,8	5 257,3	272,5	5,2%

Najliczniejszą grupę stanowią pracownicy z wykształceniem wyższym (78%), porównując koniec 2011 r. z końcem 2010 r. najwyższy wzrost (1,78 %) nastąpił wśród pracowników z tej grupy.

Wynagrodzenia

W związku z wejściem w życie uchwały KNF nr 258/2011 w Banku rozpoczęte zostały prace nad wdrożeniem jej zaleceń, w tym nad zmianą polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w szczególności w zakresie dotyczącym stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka.

W ramach tych działań zostały opracowane założenia do Polityki wynagradzania członków Zarządu Banku, a także w wyniku szczegółowej analizy wyłoniona została grupa stanowisk kierowniczych, mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w rozumieniu uchwały KNF.

Tabela 32. Koszty wynagrodzeń w Banku

tys. PLN	2011	2010	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynagrodzenia zasadnicze	307 450	279 105	28 344	10,2%
Pozostałe elementy wynagrodzeń podstawowych	3 570	3 031	539	17,8%
Nagrody i premie	58 520	31 060	27 460	88,4%
Wynagrodzenia bezosobowe	3 003	2 589	414	16,0%
Narzuty na wynagrodzenia	49 124	40 403	8 721	21,6%
Świadczenia na rzecz pracowników	16 803	10 441	6 362	60,9%
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	5 923	5 272	651	12,3%
Pozostałe	11 856	9 900	1 956	19,8%
Razem koszty wynagrodzeń w Banku	456 249	381 801	74 448	19,5%
Nagrody i premie jako % wynagrodzeń zasadniczych	19,0%	11,1%	x	7,9%

Wzrost wynagrodzeń zasadniczych w Banku w roku 2011 w porównaniu do roku 2010 wyniósł 10,2%. Spowodowany był przede wszystkim rozwojem sieci placówek Banku i wzmocnieniem obszarów biznesowych. Ponadto z dniem 1 kwietnia 2011 r. w Banku zostały przeprowadzone regulacje wynagrodzeń zasadniczych związane z wdrożeniem nowej siatki płac, a także podwyżki wynagrodzeń dla najlepszych pracowników. Istotny wzrost kosztów z tytułu premii i nagród wynikał z faktu, iż w 2011 r. przywrócone zostały wypłaty premii indywidualnych za wyniki (w 2010 r. Regulamin premiowania i wypłaty premii były zawieszane).

Na dzień 31.12.2011 r. i 31.12.2010 r. spośród członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz kluczowych osób zarządzających nikt nie posiadał akcji Banku ani podmiotów powiązanych.

8.9. INFORMATYKA

W roku 2011 w obszarze IT wydano 103 mln 45 tys. PLN na inwestycje. Liczba projektów prowadzonych na koniec 2011 r. wynosiła 31.

Najważniejsze realizowane przedsięwzięcia:

- Uruchomienie banku internetowego BGŻOptima. Projekt zrealizowany wspólnie z Rabobank International Direct Banking.
- Migracja głównego systemu transakcyjnego do architektury 3-warstwowej.
- Wdrożenie narzędzi automatyzujących raportowanie i realizacja procesów związanych z profilowaniem klientów, zgodnie z dyrektywami MIFID.
- Dokonanie dalszego rozwoju telefonicznego kanału sprzedaży poprzez rozbudowę Contact Center. Nowe rozwiązanie zapewnia odpowiedni standard obsługi klienta oraz umożliwia obsługę kontraktów sprzedażowych oraz wniosków kredytowych pozyskanych z kanału WWW.

- Wdrożenie dużego zestawu nowych funkcjonalności w systemie bankowości elektronicznej dla klientów instytucjonalnych.
- Wdrożenie rozwiązania umożliwiającego wyliczenie środków gwarantowanych przez BFG - dostosowanie do wymogów ustawy.
- Migracja bankomatów do nowego systemu oraz upgrade sieci bankomatów do wymagań organizacji Mastercard i Visa – usługi zarządzania PIN-em i pytanie o saldo dla kart obcych.
- Realizacja głównych prac w zakresie wypracowania koncepcji systemu zarządzania relacjami z klientami CRM oraz architektury rozwiązania.
- Wdrożenie systemu do obsługi i dystrybucji wyciągów elektronicznych.
- Przeprowadzenie globalnego testu ciągłości działania z udziałem biznesu dla wszystkich krytycznych usług IT i procesów biznesowych.
- Przedłużenie na kolejne trzy lata udziału w umowie Enterprise Agreement zawartej z firmą Microsoft na dostawę licencji dla instytucji z grupy Rabobanku.

9. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

Strategia Grupy Kapitałowej BGŻ S.A. zakłada sukcesywny proces dezinwestycji portfela zaangażowań kapitałowych, niesłużących wspieraniu jej podstawowej działalności biznesowej, tj. świadczenia usług bankowych i finansowych, z założeniem jak najlepszego wyniku finansowego na poszczególnych transakcjach.

9.1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.

W 2011 r. działania nadzorcze podejmowane w stosunku do BFN ACTUS Sp. z o.o. koncentrowały się na stworzeniu warunków do sprzedaży nieruchomości położonej we Wrocławiu – Marszowicach.

Spółka została utworzona w 1999 r. do prowadzenia działalności w przedmiocie:

- nabywania i zbywania nieruchomości oraz ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach,
- prowadzenia inwestycji budowlanych na nieruchomościach własnych i obcych,
- usługi pośrednictwa w handlu nieruchomościami i wynajem lokali,
- dzierżawienia, wydzierżawiania nieruchomości i najmu lokali,
- usług: wyceny nieruchomości zarządzania nieruchomościami oraz doradztwa nieruchomościowego (działalność agencji obsługi nieruchomości).

Wg stanu na dzień 31.12.2011 r. portfel inwestycyjny Spółki składał się z nieruchomości w postaci gruntu niezabudowanego we Wrocławiu o powierzchni 48,4412 ha. Zgodnie z obowiązującym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego, nieruchomość przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową.

Tabela 33. Podstawowe dane finansowe BFN Actus Sp. z o.o.

tys. PLN	31.12. 2011	31.12. 2010
Suma bilansowa	63 598,3	64 061,7
Inwestycje długoterminowe	63 401,0	63 900,0
Kapitał własny	21 930,8	24 358,4
w tym: wynik finansowy netto	(2 712,6)	(1 821,6)

9.2. BGŻ LEASING SP. Z O.O.

Spółka została założona w kwietniu 2007 r. jako spółka zależna od De Lage Landen International B.V. (Grupa Rabobank). Przedmiotem działalności Spółki jest oferowanie produktów leasingowych, w szczególności leasing maszyn, pojazdów oraz innych środków trwałych, a także pożyczek.

W dniu 1 lipca 2008 r. BGŻ S.A. objął 49% udziałów w Spółce. Współpraca Banku ze Spółką obejmuje wspólne działania mające na celu świadczeniem klientom Banku usług leasingowych. BGŻ Leasing zapewnia zaplecze merytoryczne oraz techniczne do jak najlepszego wsparcia doradców Banku BGŻ w sprzedaży produktów leasingowych.

Rok 2011 był rekordowy w działalności BGŻ Leasing. W ramach świadczenia usług leasingowych spółka oddała w 2011 r. w leasing środki trwałe o wartości 584,6 mln PLN, co oznacza wzrost o 31% w porównaniu z 2010 r. Ogółem podpisano 1 662 umowy leasingowe.

Tabela 34. Podstawowe dane finansowe BGŻ Leasing Sp. z o.o. (w tys. PLN)

	31.12.2011	31.12.2010
Suma bilansowa	1 013 331,0	676 505,4
Należności netto z tytułu leasingu i pożyczek	881 638,9	584 797,7
Kapitał własny	94 178,9	64 294,3
w tym: wynik finansowy netto	4 841,6	3 366,5

10. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

10.1. RYZYKO KREDYTOWE

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko niewywiązania się dłużnika z jego zobowiązań finansowych w określonym terminie, a więc w szczególności to ryzyko braku spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu, jak również ryzyko pogorszenia się sytuacji finansowej dłużnika, wpływające na wycenę i jakość aktywów banku.

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Zarząd Banku wdrożył zasady określające maksymalny poziom ryzyka kredytowego (credit risk appetite statement), jakie Bank gotowy jest akceptować w związku z realizowaną strategią biznesową.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank realizuje działania w oparciu o bieżące analizy otoczenia makroekonomicznego oraz wewnętrzne analizy portfeli kredytowych.

Zastosowane podejście umożliwia podejmowanie szybkich działań korygujących w przypadku pojawiania się niepokojących trendów w otoczeniu zewnętrznym, jak również w jakości lub strukturze portfela kredytowego.

Aktywne zarządzanie ryzykiem kredytowym Bank realizuje m in. poprzez:

- stałe dostosowywanie polityki kredytowej oraz metod i narzędzi oceny i pomiaru ryzyka do zmieniających się warunków rynkowych;
- ścisły nadzór nad portfelem istniejących ekspozycji kredytowych.

Do najważniejszych działań realizowanych przez Bank w 2011 r. należały:

- weryfikacja procesów kredytowych pod kątem spełnienia Rekomendacji S oraz przygotowywanie wdrożenia zmian mających na celu zapewnienie zgodności Banku z wymogami tej rekomendacji;

- przegląd i modyfikacja procesów restrukturyzacji wierzytelności hipotecznych;
- przegląd istniejących i wdrożenie nowych modeli do oceny wiarygodności kredytowej klientów detalicznych i instytucjonalnych.

Jakość i struktura portfela kredytowego

W 2011 r. zmniejszył się udział kredytów, dla których rozpoznano przesłanki trwałej utraty wartości z 6,4% do 5,7%. Przyczyniła się do tego poprawa jakości portfela kredytów dla klientów instytucjonalnych, w którym udział kredytów z utratą wartości spadł odpowiednio z 7,7% do 5,9%, na co złożył się dynamiczny (o 31,3%) wzrost portfela ogółem przy jednocześnie nieznacznym (o 1,1%) wzroście kredytów z utratą wartości. Pogorszeniu uległ natomiast portfel kredytów dla klientów detalicznych, w którym udział kredytów z utratą wartości wzrósł odpowiednio z 4,4% do 5,4% – głównie za sprawą opóźnień w spłatach kredytów mieszkaniowych oraz gotówkowych.

Bank posiada stosunkowo bezpieczną strukturę portfela kredytowego – z wysokim udziałem kredytów o względnie korzystniejszym profilu ryzyka, tj. mieszkaniowych (28,4% portfela brutto na koniec 2011 r.) oraz dla rolników (21,0% portfela brutto). Około połowy portfela kredytów mieszkaniowych stanowią kredyty walutowe – ich udział jednak systematycznie spada, po tym jak w kwietniu 2009 r. Bank zaprzestał ich udzielania. Udział kredytów gotówkowych, charakteryzujących się podwyższonym ryzykiem strat kredytowych, wynosi 3,2%, podczas gdy w sektorze bankowym wynosi ok. 13%.

Tabela 35. Struktura portfela kredytowego

tys. PLN	31.12.2011		31.12.2010		Zmiana r/r	
	tys. PLN	udział %	tys. PLN	udział %		
Kredyty i pożyczki brutto	25 105 296	100,0%	20 567 994	100,0%	4 537 302	22,1%
Mieszkaniowe	7 118 474	28,4%	6 558 895	31,9%	559 579	8,5%
– złotowe	3 498 881	13,9%	3 233 535	15,7%	265 346	8,2%
– walutowe	3 619 593	14,4%	3 325 360	16,2%	294 233	8,8%
Gotówkowe	719 466	2,9%	705 572	3,4%	13 894	2,0%
Pozostałe kredyty detaliczne	493 222	2,0%	501 323	2,4%	(8 101)	(1,6%)
Przedsiębiorcy indywidualni	1 487 266	5,9%	1 097 929	5,3%	389 337	35,5%
Rolnicy	5 275 980	21,0%	4 308 813	20,9%	967 167	22,4%
Przedsiębiorstwa	9 456 029	37,7%	6 931 878	33,7%	2 524 151	36,4%
Sektor budżetowy	288 652	1,1%	214 429	1,0%	74 223	34,6%
Pozostałe należności	266 207	1,1%	249 155	1,2%	17 052	6,8%

Restrukturyzacja i windykacja wierzytelności wysokiego ryzyka

Prowadzona w 2011 r. polityka restrukturyzacji i windykacji wierzytelności oparta była na kontynuacji głównych działań w zakresie:

- identyfikowania, negocjowania oraz wdrażania działań mających na celu maksymalizację spłat przez dłużników lub – tam gdzie możliwe – wdrożenie i monitorowanie działań naprawczych przedsiębiorstw dłużników prowadzących do uzdrowienia sytuacji ekonomiczno-finansowej, czego celem nadrzędnym jest zwrotne przekazanie dłużników do obsługi jednostek sprzedażowych,
- ograniczenia wysokości wskaźnika udziału wierzytelności wysokiego ryzyka w portfelu Banku,
- aktywnego monitoringu spraw upadłościowych i egzekucyjnych,
- wzmocnienia struktury transakcji poprzez dobezpieczenie transakcji, zmianę harmonogramu spłat, zmianę warunków ciągnięcia, zmianę/dodanie klauzul umownych, zmianę rodzaju transakcji,
- optymalizacji podatkowej realizowanych strategii,

- identyfikowania sygnałów wczesnego ostrzegania i podejmowanie działań (tam gdzie właściwe – we współpracy z jednostkami sprzedażowymi) ograniczających ryzyko potencjalnych strat,
- dalszej integracji i koordynacji działań z obszarem restrukturyzacji i windykacji w Grupie Rabobank (GSAM) w zakresie większych transakcji, a także z jednostkami sprzedażowymi Banku przy określonych transakcjach,
- zatrudniania i szkolenia kadry tak aby stworzyć zasoby odpowiednie do zarządzania wyznaczonym portfelem,
- doskonalenia organizacji, procedur i narzędzi w celu podniesienia skuteczności realizowanych zadań.

Uzyskane w 2011 r. spłaty portfela wierzytelności pozostających w obsłudze Departamentu Odzyskiwania Wierzytelności Instytucjonalnych, Biura Odzyskiwania Wierzytelności Detalicznych, Departamentu Restrukturyzacji Wierzytelności w łącznej wysokości 498,4 mln PLN (kapitał) były wynikiem prowadzonych egzekucji komorniczych, toczących się postępowań upadłościowych, zawartych z dłużnikami ugod cywilno- prawnych i realizowanych układów.

Ponadto liczba i wartość tytułów egzekucyjnych wystawionych przez Bank w 2011 i wartość zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców wyniosły odpowiednio 551 dla kredytów korporacyjnych oraz 2 538 dla kredytów korporacyjnych.

Wartość zabezpieczeń w portfelu objętym restrukturyzacją lub windykacją w ujęciu wskaźników LTV kształtuje się następująco:

wskaźnik LTV dla kredytów złotych zabezpieczonych hipotecznie wynosi - 51,5%, natomiast dla kredytów walutowych zabezpieczonych hipotecznie – 72,2 %. Oznacza to stosunkowo wysoki poziom ustanowionych zabezpieczeń i jednoczesne ograniczanie ryzyka nieodzyskania należności.

Tabela 36. Wartość i ilość tytułów egzekucyjnych wystawionych w 2011 r.

Waluta	Kredyty korporacyjne		Kredyty detaliczne	
	Liczba tytułów egzekucyjnych	Wartość w walucie (w tys.)	Liczba tytułów egzekucyjnych	Wartość w walucie (w tys.)
PLN	532	164 760	2 509	64 551
USD	4	7 220	0	0
CHF	7	985	28	2 450
EUR	8	1 716	1	16
RAZEM	551		2 538	

10.2. RYZYKO FINANSOWE

10.2.1. Ryzyko rynkowe

Działalność banku BGŻ jest podzielona na księgę handlową i bankową. Zmiany rynkowe stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodują zmiany wyceny wartości bieżącej tych ksiąg. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian ww. czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i ze względu na różny charakter ksiąg ryzyko to jest monitorowane oraz zarządzane osobno w każdej księdze.

Dodatkowo warto wspomnieć, że w 2011 r. Bank nie działał na rynkach towarowych, a działalność na rynku akcyjnym, którą Bank prowadził przez Biuro Maklerskie zredukował do zera.

Ryzyko rynkowe w księdze bankowej

W skład księgi bankowej Banku wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Centrali Banku poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, obligacje z konwersji rezerwy obowiązkowej, własne emisje długu i pożyczki), operacje rynku finansowego o charakterze płynnościowym (lokaty i depozyty międzybankowe, płynne papiery dłużne) i zabezpieczającym tę księgę (instrumenty pochodne) oraz pozycje bezodsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne i prawne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Polityką Banku BGŻ w zakresie księgi bankowej jest osiągnięcie dodatkowych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka i w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego stosowanymi przez Bank w księdze bankowej są:

- luka stopy procentowej, czas trwania aktywów/pasywów, tzw. „duration”;
- miary wrażliwości – określające wrażliwość wielkości finansowej – wyceny, przychodów odsetkowych, wartości kapitału ekonomicznego netto – na zmiany czynników ryzyka;
- IaR (Interest-at-Risk – wrażliwość wyniku odsetkowego);
- EaR (Equity-at-Risk – wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto).

Bank zarządza ryzykiem księgi bankowej poprzez limitowanie miar ryzyka oraz stały monitoring ryzyka.

Sytuacja w 2011 r.

Według stanu na koniec 2011 r. wartość miary „duration” – tj. ważony okres do przeszacowania oprocentowania – aktywów bilansowych utrzymywała się na poziomie blisko 3,8 miesiąca (rok wcześniej 1,7 miesiąca), natomiast w przypadku pasywów bilansowych była równa 2,8 miesiąca (poprzednio 1,8 miesiąca). Przeszło 93% pozycji aktywnych i pasywnych posiada termin przeszacowania mniejszy niż 6 miesięcy (na koniec 2010 r. było to 98%), natomiast blisko 54% aktywów i pasywów przeszacowuje się w ciągu miesiąca (poprzednio 70%).

Wydłużenie terminów w strukturze przeszacowań bilansu Banku wynikają ze zmian w strukturze, jakie zaszły w przeciągu ostatniego roku. Po stronie aktywnej było to przede wszystkim kupno do portfela ALM, długoterminowych obligacji Skarbu Państwa oprocentowanych wg stałej stopy procentowej. Głównym celem takiej operacji było wydłużenie średniego okresu przeszacowania aktywów. Po stronie pasywnej główną zmianą była pożyczka z RaboBanku w CHF, przeszacowywana w terminach 3 i 6 miesięcy.

Zmiany w strukturze przeszacowań Banku spowodowały również zmiany w z punktu widzenia wrażliwości wyniku odsetkowego. Natychmiastowy wzrost stóp procentowych o 50bps doprowadziłby do wzrostu wyniku odsetkowego Banku w okresie 1 roku o ok. 8,3 mln PLN, natomiast stopniowe podnoszenie stóp procentowych o 200 bps w ciągu 1 roku spowodowałoby wzrost wyniku odsetkowego o ok. 9,5 mln PLN. Zmiany w strukturze księgi bankowej znacznie zmieniły wrażliwość wyniku odsetkowego na ruchy stóp procentowych. Na koniec grudnia 2010r przy natychmiastowym wzroście stóp procentowych o 50bps wynik odsetkowy wzrósłby o ok. 18 mln PLN, natomiast stopniowy wzrost stóp procentowych o 200bps zwiększyłby wynik o ok. 33,3 mln PLN. Wrażliwość wyniku odsetkowego na spadek stóp procentowych jest większa z uwagi na istnienie niewrażliwych odsetkowo pasywów (część kosztów nie zmniejsza się wraz ze stopami rynkowymi) oraz niskim poziomem stawek bazowych (np. CHF i USD). Natychmiastowy spadek stóp procentowych o 50bps spowodowałby zmniejszenie wyniku odsetkowego Banku w okresie 1 roku o -24, 1 mln PLN (-32, 4 mln PLN rok wcześniej),

natomiast stopniowe obniżanie stóp procentowych o 200 bps w ciągu 1 roku spowodowałoby spadek wyniku odsetkowego o ok. -48 mln PLN (poprzednio -67 mln PLN).

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym. Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych, stóp procentowych, cen papierów dłużnych itp.), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank nie ma otwartej pozycji na opcjach walutowych, dlatego ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych nie występuje.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego stosowanymi przez Bank w ramach księgi handlowej są:

- wartość zagrożona (VaR – Value-at-Risk) – wskazująca maksymalny akceptowany poziom straty na danej pozycji w normalnych warunkach rynkowych, w określonym horyzoncie czasowym, możliwy do przekroczenia z określonym prawdopodobieństwem; Bank BGŻ stosuje model parametryczny ze zmodyfikowaną macierzą wariancji-kowariancji i wykładniczym ważeniem obserwacji historycznych, przyjmuje: poziom ufności 99%, okres utrzymania pozycji 1 dzień dla księgi handlowej;
- analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych (Stress Test) – stanowiące uzupełnienie VaR o zdarzenia spoza statystycznie przewidywalnych zachowań rynku: historyczne kryzysy ekonomiczne i polityczne, scenariusze teoretyczne, analizy typu expected shortfall (oczekiwana wartość straty powyżej przedziału ufności) i max-loss (najwyższa możliwa strata w oparciu o znaną historię zmian czynników rynkowych);
- BpV (basis point value) - wrażliwość ceny na równoległe przesunięcie krzywej rentowności;
- miary nominalne – m.in. wielkość pozycji walutowej w ciągu dnia i na koniec dnia, nominal papierów wartościowych;
- ograniczenia niepieniężne – m.in. dopuszczalne rodzaje instrumentów, walut i par walutowych, maksymalne zapadalności, minimalny rating kredytowy dla nabywanych papierów dłużnych;
- poziom maksymalnie akceptowanych strat – tzw. limity stop-loss, dla różnych przedziałów czasowych (dzień, miesiąc, rok) na poziomie portfeli i podportfeli.

W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko rynkowe decyzjami Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku ustanawiane są limity apetytu na ryzyko IR VaR i FX VaR, limity testów warunków skrajnych, limity wrażliwości BpV i innych miar. Wykorzystanie wszystkich limitów jest monitorowane i kontrolowane w trybie dziennym.

Sytuacja w 2011 r.

W 2011 r. nastąpiło nieznaczne zwiększenie oraz rekalkibracja limitów w księdze handlowej, co umożliwiło ich bardziej efektywne wykorzystanie. Nie pozostało to bez wpływu na działania Skarbu, któremu udało się znacząco zmniejszyć liczbę przekroczeń, w szczególności dotyczących kluczowych miar – apetytu na ryzyko.

Miara wystawienia pozycji handlowych banku na ryzyko - wartość zagrożona (VaR) w księdze handlowej utrzymywała się średnio rocznie na poziomie 50% limitu. Drugi podstawowy wskaźnik – test warunków skrajnych średnio obciążał limit w 60%. Wystąpiło jedynie 5 przekroczeń apetytu na ryzyko co stanowi poprawę o połowę w stosunku do roku 2010, ogólna liczba przekroczeń również uległa zmniejszeniu. W ostatnim kwartale 2011 nie odnotowano żadnego przekroczenia limitu w księdze handlowej.

W drugiej połowie 2011 r. z inicjatywy Skarbu Biuro Ryzyka Finansowego przeprowadziło analizę oraz zaproponowało nową siatkę limitów w księdze handlowej. Wprowadzone zmiany były ukierunkowane na zwiększenie efektywności wykorzystania VaR – który pozostał na dotychczasowym poziomie (1,3 mio) –

poprzez dostosowanie pozostałych ograniczeń (VaR na portfelach, Stress Test, delta) do sytuacji rynkowej i charakterystyki utrzymywanych pozycji. Znaczącemu zwiększeniu uległ limit Stress Test: wzrósł z 9 do 13 mio PLN. Zmiany przyniosły oczekiwany efekt – bez odnotowania przekroczeń limitów apetytu na ryzyko średnie wykorzystanie limitu VaR wyniosło od sierpnia 75% a maksymalne 92% w porównaniu do 43% i 74% przed wprowadzeniem zmian.

Ryzyko płynności i ocena jakości i stabilności źródeł finansowania

W 2010 r. i 2011 r. Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na poziomie zabezpieczającym w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów. Nadwyżka aktywów płynnych ponad minimalny limit wyniosła na koniec 2011 r. 1,85 mld PLN:

Według stanu na koniec 2011 r., nadwyżka źródeł finansowania spoza rynku międzybankowego ponad saldo kredytów wyniosła 4 mld PLN, a nadwyżka depozytów stabilnych nad portfelem kredytowym wyniosła 1,34mld.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się w okresie od stycznia do czerwca 2011 r. na wysokim poziomie – średnio 86,7% osiągając na koniec roku poziom 90%, dla porównania w 2010 r. średnio 85% – tak wysoki poziom stabilności został osiągnięty głównie dzięki niskiej fluktuacji sald depozytów detalicznych, wzrostowi sald środków zdeponowanych przez klientów z segmentów małych i średnich oraz mikroprzedsiębiorstw (wyłączając migrację między poszczególnymi produktami), osadom środków dużych przedsiębiorstw i jednostek budżetowych, zwiększającemu się saldu certyfikatów depozytowych oraz pozyskanej linii kredytowej z EBOR, a w drugiej połowie 2011 r. również za sprawą kredytu w CHF od Rabobanku.

10.3. RYZYKO OPERACYJNE

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami Bank definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do zakresu ryzyka operacyjnego Bank włącza także ryzyko braku zgodności w tym ryzyko prawne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Organizacja

Nadrzędną rolę w strukturze organizacyjnej powołanej do zarządzania ryzykiem operacyjnym pełni Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku oraz Podkomitet Ryzyka Operacyjnego i Zgodności, za pośrednictwem których Zarząd Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz poziomem ryzyka. W Pionie Zarządzania Ryzykiem działa Biuro Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, które jest odpowiedzialne m.in. za procesy i narzędzia związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. W każdej komórce organizacyjnej Centrali Banku działa koordynator ryzyka operacyjnego natomiast w Centrach Regionów powołane są Stanowiska Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.

Procedury

Wdrożone w Banku zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym są zgodne z regulacjami nadzorczymi oraz praktyką rynkową w tym zakresie. Podstawą zarządzania ryzykiem operacyjnym jest przyjęta przez Zarząd Banku Polityka Ryzyka Operacyjnego, której uzupełnienie stanowią Polityka Ryzyka Operacyjnego w obszarze systemów informatycznych, Polityka Bezpieczeństwa Banku, Polityka Compliance, a także szereg regulacji szczegółowych.

Zarządzanie ryzykiem

Ważnym elementem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wczesna identyfikacja ryzyka, precyzyjna ocena jego wielkości oraz zasady umożliwiające podjęcie skutecznych działań ograniczających ryzyko. System identyfikacji i raportowania ryzyka operacyjnego obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku, co zapewnia kompletność i dokładność danych będących podstawą oceny ryzyka i podejmowania decyzji mających wpływ na wielkość ponoszonego przez Bank ryzyka. Pracownicy Banku są szkoleni m.in. w zakresie identyfikacji oraz raportowania zdarzeń i zagrożeń z zakresu ryzyka operacyjnego.

Kapitał ekonomiczny i ocena ryzyka

Bank posiada 9-letnią historię danych o stratach powodowanych przez ryzyko operacyjne. Gromadzone przez Bank dane na temat strat i zagrożeń z zakresu ryzyka operacyjnego wykorzystywane są przez Bank m.in. w procesie szacowania kapitału ekonomicznego wymaganego na pokrycie ryzyka operacyjnego ściśle odpowiadającemu profilowi działalności Banku. Szacowanie kapitału ekonomicznego odbywa się na podstawie opracowanych i wdrożonych zasad oraz modelu statystycznego. Niezależnie od tego, Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

Proces oceny ryzyka operacyjnego jest uzupełniony metodą samooceny ryzyka operacyjnego (self-assessment) oraz metodą Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego. Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego stanowią narzędzie monitorowania ryzyka operacyjnego dla wybranych, istotnych procesów wewnętrznych Banku, według przyjętej 3 stopniowej skali oceny ryzyka.

10.4. RYZYKO PRAWNE

Sytuacja procesowa w pierwszym półroczu 2011 r. w zakresie spraw odszkodowawczych oraz pracowniczych charakteryzowała się stabilnością i nie generowała istotnego ryzyka prawnego dla Banku.

Tabela 37. Utworzone/rozwiązane rezerwy w 2011 r. (o wartości jednostkowej pow. 100 tys. PLN)

Cel	Wartość rezerwy [według stanu na 31.12.2011 r. lub stanu na dzień rozwiązania]	Data utworzenia rezerwy	Data rozwiązania rezerwy
Postępowanie z powództwa ARiMR	579	2010-05-05	2011-06-30
Postępowanie z powództwa klienta	217	2010-03-18	2011-03-17
Postępowanie z powództwa klienta	254	2010-03-18	2011-06-08
Postępowanie z powództwa ARiMR	1 043	2011-03-18	_____
Postępowanie z powództwa klienta	127	2011-02-21	_____
Kary dla ARiMR	1 508	2005-09-30	2011- 04-06
Postępowanie z powództwa klienta	126	2011-12-31	_____

Postępowania sądowe lub postępowania przed organami administracji państwowej dot. zobowiązań lub wierzytelności BGŻ S.A., których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych BGŻ S.A.: według stanu na dzień 31.12. 2011 r. (tj. ok. 237 mln PLN) - brak takich postępowań.

11. INFORMACJA O AUDYTORZE

Podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BGŻ S.A. jest firma Ernst & Young Audit Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie pod adresem Rondo ONZ 1 (wpisana na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod numerem 130) na podstawie umowy z dnia 14 czerwca 2010 r., obejmującej lata 2010, 2011, 2012.

Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta:

Tabela 38. Wynagrodzenie Ernst & Young Audit Sp. z o.o. uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r. i dnia 31 grudnia 2010 r. w podziale na rodzaje usług (w tys. PLN).

Rodzaj usługi	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r.	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.
Obowiązkowe badanie/przeгляд sprawozdań finansowych*	582	383
Inne usługi poświadczające*	221	323
Usługi doradztwa podatkowego*	-	-
Pozostałe usługi*	1 635	68
Z tytułu badania w odniesieniu do jednostek zależnych*	27	27
Razem	2464	801

* w tym VAT

12. RAPORT ZE STOSOWANIA ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W 2011 ROKU PRZEZ BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ S.A.

oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zgodnie z § 91 ust.5 pkt 4) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. Nr 33, poz. 259 z późn. zmianą), Zarząd Banku przedstawia następujące informacje w zakresie stosowania zasad ładu korporacyjnego w 2011 r.

Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Bank oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Zbiór zasad ładu korporacyjnego, którym podlegał Bank w 2011 r. zawarty jest w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW” stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 17/1249/2010 Rady Giełdy z dnia 19 maja 2010 r. Począwszy od 2012 r. Zbiór zasad ładu korporacyjnego zawarty jest w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW” stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 20/1287/2011 Rady Giełdy z dnia 19 maja 2010 r.

Wspomniane dokumenty są dostępne publicznie na stronie internetowej pod adresem <http://corp.gov.gpw.pl/publications.asp>, która to strona jest oficjalną stroną Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. poświęconą zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych.

Informacja o odnośnie postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, od stosowania których emitent odstąpił oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Bank przyjął do stosowania zasady ładu korporacyjnego wynikające z „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW (Dobre Praktyki) w brzmieniu wynikającym z aktualizacji tychże zasad dokonanych przez Radę Giełdy Uchwałą Nr 17/1249/2010 Rady Giełdy z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie uchwalenia zmian Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW. Dobre Praktyki w w/w brzmieniu zostały przyjęte do stosowania przez Zarząd Banku uchwałą Nr 78/SG/14/2011 podjętą w dniu 12 kwietnia 2011 r., z tym, że Bank postanowił, iż zasada określona w pkt I. 5 Dobrych Praktyk [Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE)] będzie stosowana od chwili uchwalenia i wdrożenia przez Bank polityki wynagrodzeń oraz zasad jej ustalania.

Bank nie posiada jeszcze polityki wynagrodzeń, o której mowa w pkt I. 5 Dobrych Praktyk, jednakże Zarząd Banku prowadząc prace związane z wdrożeniem w/w polityki w pierwszej kolejności przyjął założenia do polityki wynagrodzeń członków Zarządu Banku, ma to także związek z późniejszym przyjęciem przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwały nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku. Obecnie trwają prace nad ostateczną wersją polityki wynagrodzeń, o której mowa w pkt I. 5 Dobrych Praktyk.

W zakresie zmian wprowadzonych do Dobrych Praktyk, Bank w szczególności dostosował zawartość swojej strony internetowej do rekomendacji zawartej w Dobrych Praktykach, wprowadzając wizualizację zbliżoną do wytycznych wzorca zalecanego przez GPW.

Zarząd Banku oświadcza, że Bank i jego organy przestrzegały w 2011 r. przyjęte przez siebie zasady ładu korporacyjnego określone w Dobrych Praktykach.

W okresie objętym niniejszym raportem nie stwierdzono przypadków naruszenia przyjętych przez Bank zasad ładu korporacyjnego.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Bank posiada system kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego dostosowany do struktury organizacyjnej, który obejmuje jednostki organizacyjne oraz podstawowe komórki organizacyjne Banku oraz podmiot zależny Banku.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej Banku obejmuje:

- mechanizmy kontroli ryzyka,
- badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- audyt wewnętrzny,
- kontrolę funkcjonalną.

W Banku funkcjonuje komórka organizacyjna przeprowadzająca audyt wewnętrzny, której zadaniem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli

wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku. Szczegółowe zasady systemu kontroli wewnętrznej określają przepisy wewnętrzne Banku. Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.

W Banku została przyjęta polityka rachunkowości, zgodna z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Za sporządzanie sprawozdań finansowych, okresowej sprawozdawczości finansowej i zapewnienie informacji zarządczej odpowiedzialny jest Pion Finansów i Sprawozdawczości oraz Pion Controllingu, nadzorowany przez Pierwszego Wiceprezesa Zarządu Banku.

Informacja na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

Głównymi akcjonariuszami Banku są następujące podmioty:

- Rabobank International Holding B.V. z siedzibą w Utrechcie, (Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Holandia) [RIH], posiadający bezpośrednio 21 298 609 akcji Banku, co stanowi 49,37% udziału w kapitale zakładowym Banku. RIH jest spółką holdingową spółek z Grupy Rabobank, które zajmują się przede wszystkim wykonywaniem czynności bankowych i świadczeniem usług bankowych.
- Coöperatieve Centrale Raiffeisen - Boerenleenbank B.A., z siedzibą w Amsterdamie i głównym miejscem prowadzenia działalności w Utrechcie, (Croeselaan 18, 3521 CB, Utrecht, Holandia) posiadająca bezpośrednio 4 303 695 akcji Banku, co stanowi 9,98% udziału w kapitale zakładowym Banku.
- Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. jest bezpośrednią spółką dominującą RIH i posiada 100% udziałów w RIH.

Szczegółowa informacja o akcjonariacie Banku znajduje się w Tabeli 8. Struktura akcjonariatu BGŻ S.A. w rozdziale 6. Struktura akcjonariatu jednostki dominującej.

Informacja na temat posiadaczy papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Akcje Banku są akcjami zwykłymi na okaziciela oraz akcjami imiennymi (według stanu na dzień 31.12.2011 r. – 22 915 akcje imienne). Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

Natomiast akcje imienne serii B (według stanu na dzień 31.12.2011 r. – cztery (4) akcje) są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Zgodnie z § 32 ust. 1 Statutu Banku, rozporządzenie akcją imienną Banku oraz obciążenie jej ograniczonym prawem rzeczowym wymaga uprzedniego zezwolenia Zarządu Banku, chyba że nabywcą albo zastawnikiem jest dotychczasowy akcjonariusz. Zarząd Banku udziela zezwolenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Informacja na temat wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Zgodnie z § 10 ust. 4 statutu Banku, każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

Informacja na temat wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank. Za wyjątkiem § 32 ust. 1 statutu Banku, zgodnie z którym rozporządzenie akcją imienną Banku oraz obciążenie jej ograniczonym prawem rzeczowym wymaga uprzedniego zezwolenia Zarządu Banku, chyba że nabywcą albo zastawnikiem jest dotychczasowy akcjonariusz. Zarząd Banku udziela takiego zezwolenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 21 ust. 1 statutu Banku, Zarząd Banku liczy od czterech do ośmiu członków, powoływanych na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata.

W skład Zarządu wchodzi Prezes, Pierwszy Wiceprezes, Wiceprezesa i/lub Członkowie Zarządu, którzy są powoływani, odwoływani i zawieszani w czynnościach przez Radę Nadzorczą. Co najmniej dwóch spośród członków Zarządu Banku, w tym Prezes Zarządu, powinno posiadać wiedzę i doświadczenie umożliwiające stabilne i ostrożne zarządzanie Bankiem. Natomiast co najmniej połowę członków Zarządu Banku stanowią osoby, które dobrze znają rynek bankowy w Polsce, tj. stale zamieszkałe w Polsce, władające językiem polskim i posiadające odpowiednie doświadczenie na rynku polskim (§ 21 statutu Banku).

Zarząd Banku prowadzi sprawy Banku i reprezentuje Bank na zewnątrz. Statut Banku nie przyznał Zarządowi żadnych szczególnych uprawnień w zakresie emisji lub wykupu akcji. Szczegółowy opis działania, w tym uprawnień Zarządu, zawiera § 22 ust. 2 statutu Banku.

Opis zasad zmiany statutu emitenta

Każda zmiana statutu Banku wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. W zakresie określonym w przepisie art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.) zmiana statutu wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Wnioski Zarządu Banku w sprawie zmiany statutu Banku, podobnie jak inne sprawy wnoszone przez Zarząd Banku do rozpatrzenia przez Walne Zgromadzenie, powinny być uprzednio przedstawione Radzie Nadzorczej do zaopiniowania.

W sprawach m.in. zmiany Statutu, w tym w szczególności w zakresie zmiany firmy Banku, jego siedziby, profilu działalności, o którym mowa w § 5 ust. 2 statutu Banku, podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Banku, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają większością 3/4 głosów oddanych. (§ 13 ust. 2 statutu Banku).

Stosownie do postanowień § 20 ust. 1 lit. f) statutu Banku, niezwłocznie po odbyciu Walnego Zgromadzenia uchwalającego zmiany statutu Banku, do kompetencji Rady Nadzorczej należy ustalania tekstu jednolitego statutu oraz wprowadzanie innych zmian do statutu o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Walnego Zgromadzenia.

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu Walnego Zgromadzenia, w zakresie nie wynikającym wprost z przepisów prawa

Zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 6 statutu Banku, Walne Zgromadzenie zwołuje się poprzez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Banku oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych, na co najmniej 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenia odbywają w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie. Walne Zgromadzenia zwoływane są jako zwyczajne i nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Banku. Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się raz w roku, nie później niż w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego (§ 8 ust. 2 statutu Banku).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest w miarę potrzeby przez Zarząd Banku z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Nadzorczej, bądź na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących łącznie co najmniej 1/20 części kapitału zakładowego (§ 8 ust. 3 statutu Banku).

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący łącznie, co najmniej 1/20 części kapitału zakładowego Banku mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogółu głosów w Banku mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego zgromadzenia (§ 8 ust. 5 statutu Banku).

Zgodnie z § 9 statutu Banku, wszystkie sprawy wnoszone przez Zarząd na Walne Zgromadzenie powinny być uprzednio przedstawione Radzie Nadzorczej do rozpatrzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący łącznie, co najmniej 1/20 części kapitału zakładowego Banku mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, powinni je zgłosić na piśmie lub w postaci elektronicznej Zarządowi Banku, który z kolei przedstawi go ze swoją opinią Radzie Nadzorczej. Wniosek akcjonariusza zawierający uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad winien być zgłoszony Zarządowi Banku nie później niż w terminie 21 dni przed wyznaczoną datą Walnego Zgromadzenia (§ 9 ust. 1 zd. drugie statutu Banku).

Usunięcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy Banku wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Banku oraz zgody wszystkich akcjonariuszy Banku, którzy zgłosili wniosek o umieszczenie określonej sprawy w porządku obrad Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie Banku jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji. Oprócz Kodeksu Spółek Handlowych kwestie związane ze zwoływaniem i funkcjonowaniem Walnego Zgromadzenia są określone w Statucie Banku, Regulaminie Walnego Zgromadzenia oraz ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia.

W dniu 21 lipca 2011 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwaliło nowy Regulamin Walnego Zgromadzenia, zgodnie z którym Walne Zgromadzenie powinno odbywać się zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych, Prawa Bankowego, Statutu Banku, Regulaminu, z uwzględnieniem przepisów Dobrych Praktyk. Zgodnie z § 10 regulaminu Walnego Zgromadzenia, w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą Członkowie Rady Nadzorczej i Członkowie Zarządu w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie Walnego Zgromadzenia. Jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe na Walnym Zgromadzeniu powinien być obecny biegły rewident. Regulamin Walnego Zgromadzenia zawiera w szczególności postanowienia dotyczące wyborów, w tym wyboru Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami.

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych, Prawa bankowego oraz postanowieniami statutu Banku do podstawowych (zasadniczych) kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności bankowej Grupy Kapitałowej oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego bankowej Grupy Kapitałowej za ubiegły rok obrotowy,
- powzięcie uchwały o podziale zysku albo pokryciu straty,
- udzielenie członkom organów Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.

Poza powyższym, Walne Zgromadzenia może także podjąć uchwały w sprawach:

- zmiany statutu Banku,
- powołania i odwołania członków Rady Nadzorczej,
- podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Banku,

- emitowania obligacji zamiennych oraz obligacji z prawem pierwszeństwa objęcia akcji Banku, jak również warrantów subskrypcyjnych,
- umorzenia akcji i określenia szczegółowych warunków tego umorzenia,
- połączenia lub likwidacji Banku, wyboru likwidatorów oraz sposobu prowadzenia likwidacji,
- ustalania zasad wynagradzania i wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej,
- wniesionych przez Radę Nadzorczą lub Zarząd Banku,
- wniesionych przez akcjonariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami i statutu Banku,
- innych, zastrzeżonych z mocy przepisów prawa i statutu Banku.

Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących emitenta oraz ich komitetów

Skład osobowy Zarządu i Rady nadzorczej znajduje się w rozdziale 4. Władze jednostki dominującej.

W okresie 2011 roku Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad działalnością Banku zatwierdzając strategię Banku, plany finansowe, Regulamin organizacyjny Banku, polityki Banku, plany audytu. Rada zapoznawała się z informacjami dotyczącymi istotnych zagadnień w działalności Banku, w tym realizacji planu finansowego, realizacji projektów, występującego w Banku ryzyka, adekwatności kapitałowej.

Prace Rady Nadzorczej wspierane były przez dwie komisje powołane spośród członków RN: Komisję ds. Audytu Wewnętrznego Banku oraz Komisję ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń.

Komisja ds. Audytu Wewnętrznego Banku zapoznawała się z wynikami kontroli zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, informacjami na temat realizacji rekomendacji audytu i zaleceń KNF, raportami z ryzyka compliance, informacjami na temat przeglądu występującego w Banku ryzyka, sprawozdaniami dotyczącymi wnoszonych reklamacji.

Skład:

- Harry de Roo – Przewodniczący
- Jarosław Iwanicki – Członek
- Andrzej Zdebski – Członek (został odwołany ze składu Komisji ds. Audytu Wewnętrznego Banku uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 1 września 2011 r. w związku z jego powołaniem w skład Komisji ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń).
- Roelof Dekker – Członek
- Dariusz Filar – Członek (od 1 września 2011 r.)
- Monika Nachyła – Członek (od 1 września 2011 r.)

Natomiast Komisja ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń omawiała m.in. sprawy dotyczące tworzenia i wartościowania stanowisk pracy, a także awansowania pracowników. Ponadto zapoznała się z informacjami na temat programu rozwoju pracowników. Omawiano również zmiany dotyczące misji, strategii i polityki personalnej Banku, regulaminu Komisji ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń oraz regulaminów premiowania pracowników Banku.

Skład komisji w 2011 r.:

- Jan Alexander Pruijs – Przewodniczący
- Agata Rowińska – Członek (rezygnacja z 31 maja 2011 r.)
- Roelof Dekker – Członek
- Andrzej Zdebski – Członek (od 1 września 2011 r.)

13. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU

Bank BGŻ na lata 2011-2014 zakłada zrównoważony rozwój firmy, czyli zarządzanie firmą, by wygenerować jak najwyższy zysk respektując potrzeby i interesy ludzi (pracowników i klientów, społeczności lokalnych) minimalizując negatywny wpływ działalności na środowisko naturalne (tzw. zasada 3xP: People, Planet, Profit). Priorytety 2011 r. to:

- Polityka środowiskowa Banku: umiejętne ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko naturalne, przez racjonalne zarządzanie zasobami, tj. ograniczanie zużycia energii, papieru, produkcji odpadów:
- Bank z Energią – w nowootwartych placówkach zostało wprowadzone energooszczędne oświetlenie, a w istniejących placówkach stopniowa wymiana.
- Mniej Papieru! – opracowano diagnozę zużycia papieru w Banku i długofalowy plan działań, którego celem jest zmniejszenie zużycia papieru w Banku.
- Platforma komunikacyjna Zielone Biuro: baza informacji i komunikacji w intranecie służąca budowania świadomości i proekologicznych postaw pracowników.
- Pracownicy Banku:
  - w ramach „Systemu rozwoju zawodowego i rozwoju potencjału pracowników Banku” realizowano specjalne programy szkoleniowe, m.in. program Prestiż obejmujący najcenniejszych pracowników.
  - wprowadzono funkcję „męża zaufania” oraz kodeks postępowania etycznego dla pracowników.
  - Uruchomione zostały konsultacje dot. wprowadzenia pracy zdalnej (telepraca) w Banku. Rozpoczęto działania pilotażowe służące wypracowaniu rekomendacji docelowych rozwiązań.
- Społeczeństwo. W 2011r. zgodnie ze strategią „Banku lokalnych społeczności” dokonano inwentaryzacji inicjatyw lokalnych wspieranych przez oddziały Banku. W celu promowania prospołecznego zaangażowania uruchomiony został „Program wsparcia lokalnego”.

14. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BGŻ S.A.

Strategia na lata 2011-2014 została przyjęta przez Radę Nadzorczą dnia 28 stycznia 2010 r. Na początku 2011 r. Bank dokonał przeglądu swojej strategii pod kątem przygotowań do debiutu giełdowego.

Zgodnie ze strategią BGŻ będzie się rozwijać jako bank uniwersalny specjalizujący się w obsłudze sektora rolno-spożywczego. Z perspektywy klienta, BGŻ chce być bankiem budującym trwałe relacje, postrzeganym jako odpowiedzialny partner i zaangażowanym w lokalne społeczności.

W obszarze bankowości uniwersalnej strategia przewiduje umocnienie pozycji Banku w bankowości detalicznej, czemu służyć ma dalszy rozwój sieci placówek na rynkach lokalnych (tereny rolnicze oraz średnie i małe miasta), poszerzenie oferty produktowej oraz pozyskanie klientów z segmentu klasy średniej (w tym poprzez alternatywne kanały dystrybucji) w celu zapewnienia finansowania dla podstawowych segmentów swojej działalności. Bank będzie koncentrował się również na dalszym wzroście działalności w zakresie obsługi małych i średnich oraz mikro-przedsiębiorstw na rynkach lokalnych.

W zakresie bankowości na rzecz sektora rolno-spożywczego Bank zamierza umacniać swoją pozycję lidera w oparciu o ofertę produktową oraz model obsługi dopasowane do potrzeb tego rynku.

Realizacji założeń strategicznych służy szereg wewnętrznych projektów i inicjatyw, obejmujących między innymi rozwój tradycyjnych i wirtualnych kanałów dystrybucji, optymalizację procesów wewnętrznych oraz funkcji wsparcia dla działalności biznesowej. Szczególna waga jest przywiązywana do rozwoju systemów zarządzania relacjami z klientami (CRM), poprawy efektywności operacyjnej oraz doskonalenie zarządzania potencjałem ludzkim.

Zarówno Zarząd, jak i Akcjonariusze Banku, są przekonani o długoterminowym potencjale rynku bankowego w Polsce i będą kontynuować swoje zaangażowanie w przyszły rozwój BGŻ S.A.

15. Istotne zdarzenia po dacie bilansu Grupy

21 lutego 2012 r. agencja ratingowa Moody's Investors Service podjęła decyzję o rozpoczęciu przeglądu ocen ratingowych BGŻ S.A. pod kątem ich możliwego obniżenia. Przegląd obejmie ocenę dla długoterminowych depozytów na poziomie Baa1 z perspektywą negatywną oraz dla krótkoterminowych depozytów na poziomie Prime-2.

Rating siły finansowej Banku („BFSR”) na poziomie D pozostaje niezmienny z perspektywą stabilną.

Przegląd ocen Banku przez agencję jest częścią ogłoszonego w 21 lutego 2012 r. zbiorczego przeglądu ocen ratingowych banków z Europy Środkowo-Wschodniej oraz Wspólnoty Państw Niepodległych, będących podmiotami zależnymi grup bankowych z Europy i Stanów Zjednoczonych, objętych decyzjami ratingowymi agencji z 15 lutego 2012 r.

.....
Jacek Bartkiewicz
Prezes Zarządu

.....
Gerardus Cornelis Embrechts
Pierwszy Wiceprezes Zarządu

.....
Witold Okarma
Wiceprezes Zarządu

.....
Andrzej Sieradz
Wiceprezes Zarządu

.....
Johannes Gerardus Beuming
Wiceprezes Zarządu

.....
Dariusz Odzioba
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Sass
Wiceprezes Zarządu

.....
Magdalena Legęć
Wiceprezes Zarządu

Warszawa, dnia 5 marca 2012 r.